

DRUŠTVO BRALNA ZNAČKA SLOVENIJE - ZPMS

PREDSTAVITEV

Bralno značko sta osnovala pisatelj Leopold Suhodolčan in prof. Stanko Kotnik. Prve - Prežihove značke - so bile podeljene maja 1961 na Koroškem. Od začetka devetdesetih let, ko se je gibanje posodobilo z motivacijskim programom S knjigo v svet, je to tudi njeno geslo.

Gibanje gradi na tradiciji bralnih značk, poimenovanih po slovenskih pisateljih, oz. Zveze bralnih značk Slovenije, ki je od sedemdesetih let dalje organizacijsko delovala kot eden od nacionalnih programov v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Leta 2002 se je Bralna značka organizirala kot samostojno Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, njen program pa je še vedno tudi del nacionalnega programa Zveze prijateljev mladine Slovenije in ima zato marsikje po Sloveniji močno organizacijsko in finančno zaslombo pri društvih ali zvezah prijateljev mladine. V strokovnem smislu gibanje od začetka vodijo mentorji po šolah (od devetdesetih let dalje tudi po vrtcih in knjižnicah) - njihovo delo z mladimi je temelj Bralne značke.

Bralna značka spodbuja prostovoljno branje v prostem času. Ves čas se razvija kot dopolnilo pouka slovenskega jezika in književnosti ter dejavnosti (šolske) knjižnice, hkrati pa je kot obšolska/interesna dejavnost lahko svobodnejša, bližja otrokom in mladim, in tako uspešnejša pri oblikovanju bralcev za vse življenje. Vseskozi se močno vključuje v strokovna in družbena prizadevanja za dvig bralne pismenosti posameznikov in družbe v celoti.

Bralna značka (na splošno ali določena spominska bralna značka, ki je imenovana po pisatelju ali pisateljici) se najbolj množično dogaja na osnovnih šolah v Sloveniji, v tovrstno branje se vključuje okrog 70 % osnovnošolcev. V zadnjih petindvajsetih letih se po slovenskih vrtcih in splošnih knjižnicah zelo širi predšolska bralna značka, ki spodbuja predvsem starše, da berejo svojim otrokom v predšolskem obdobju. Bralna značka v srednjih šolah pa običajno deluje v obliki bralnih klubov. Za bralno značko berejo tudi slovenski otroci v slovenskem zamejstvu in na nekaterih območjih v slovenskem zdomskem/izseljenskem prostoru. Najnovejši nacionalni program Bralne značke je program Medgeneracijskega branja, ki v slovenskem kulturnem prostoru živi v različnih oblikah in spodbuja povezovanje in sodelovanje različnih generacij. Ocenjujemo, da pri Bralni znački vsako leto sodeluje okrog 140.000 bralcev. Samo v osnovnošolskih programih jih vodi več kot 7.000 mentorjev (učiteljev, vzgojiteljev in knjižničarjev).

Oblike motiviranja za branje so zelo različne, mentorji jih prilagajajo objektivnim možnostim, predvsem pa interesom in željam mladih bralcev: pogovori o knjigah, bralni klubi, projektno delo, literarne uganke, kvizi, srečanja s književniki in drugimi ustvarjalci, povezanimi s knjigo in branjem, sodelovanje pri literarnih ali šolskih glasilih ipd.

Ena od možnih poti za sodelovanje in informiranje je spletna stran www.bralnaznacka.si, Bralna značka pa ima tudi svoj FB (www.facebook.com/bralnaznacka) in Instagram (www.instagram.com/bralnaznacka1) profil.

17. septembra gibanje vsako leto zaznamuje začetek bralnega leta, seveda vsakič nekoliko drugače. Bralno dogajanje, ki v dneh okrog 17. septembra poteka po vsej Sloveniji, poimenujemo Bralni maraton. Bralno leto se zaključuje med 8. februarjem oz. 2. aprilom, mednarodnim dnevom knjig za otroke, in koncem šolskega leta, nekateri programi za spodbujanje branja pa so organizirani tudi v času šolskih počitnic.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS pripravlja seminarje in izobraževalno gradivo za mentorje ter pomaga pri organizaciji obiskov ustvarjalcev mladinske književnosti v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter knjižnicah. Mentorjem v pomoč posreduje priporočila o kakovostni sodobni slovenski mladinski produkciji (priporočilni seznam mladinskih knjig, ki ga tradicionalno pripravlja MKL Pionirska – Center za mladinsko književnost in knjižničarstvo; slovenske nagrade za mladinsko književnost: večernica, nagrada Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico, desetnica, priznanja zlata hruška, Levstikove nagrade, častna lista Mednarodne zveze za mladinsko književnost – IBBY) ter pripravlja različne tematske in druge izbore (npr. spletna [Priporočilnica](#) z mnenji bralcev). Že leta pripravlja motivacijska gradiva za mlade bralce, dve desetletji pa je pomemben del založniškega programa zbirka darilnih knjig Zlata bralka, Zlati bralec.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je med pobudniki Nacionalnega meseca skupnega branja in ima pomembno vlogo pri javni promocijski akciji *Beremo skupaj*, ki od leta 2018 združujeta slovenski prostor, povezan z branjem, v nacionalno mrežo prizadevanj za dvig bralne pismenosti in bralne kulture. Januarja 2023 je plakat za akcijo *Beremo skupaj* (v kategoriji Obveščanje in ozaveščanje - plakati) prejel nagrado Outstanding za izstopajoče kreativne rešitve v zunanjem oglaševanju.

Za izvajanje programov in projektov na republiški ravni Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS pridobiva sredstva na različne načine. Prijavlja se na razpise Javne agencije za knjigo RS, Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, sodeluje z Zavodom za šolstvo RS ... V veliko oporo so gibanju tudi donatorji in sponzorji. Tako založniški program *Zlata bralka, zlati bralec* od začetka podpira Telekom Slovenije (prej Mobitel), že deseto leto pa slikaniški del, namenjen prvošolcem, sponzorira HOFER. V dolgoletni zgodovini gibanja so posamične projekte podpirala številna slovenska podjetja.

Bralna značka sodeluje s strokovnjaki s področja mladinske književnosti, s knjižnicami, s Pionirsko – Centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo (Mestna knjižnica Ljubljana), revijo *Otrok in knjiga*, s Slovensko sekcijo IBBY, Bralnim društvom Slovenije, Društvom slovenskih pisateljev, Društvom slovenskih založnikov, Centrom za spodbujanje bralne pismenosti (Mariborska knjižnica), z založbami in knjigarnami, množičnimi mediji, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami ...

Bralna značka je nosilka številnih priznanj, leta 2011 je ob 50-letnici delovanja prejela zlati znak Republike Slovenije. Od 21. marca 2019 je Gibanje Bralna značka vpisano v nacionalni register nesnovne kulturne dediščine. Leta 2020 je Društvo prejelo nagrado Slovenske sekcije IBBY za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja.

Društvo je julija 2022 na 22. Evropski konferenci o pismenosti v Dublinu prejelo Nagrado za inovativno prakso s področja promocije bralne kulture, ki jo vsaki dve leti podeljuje [FELA](#) (Federation of European Literacy Associations).

Decembra 2022 sta Društvo in generalna sekretarka Manca Perko prejela posebno priznanje predsednika Republike Slovenije jabolko navdiha za pomembno vlogo pri spodbujanju bralne kulture na Slovenskem.

Društvo je član [Zveze prijateljev mladine Slovenije](#), [Slovenske sekcije IBBY](#) in Zveze evropskih bralnih društev: [FELA](#) – Federation Of European Literacy Associations.

Ilustracija: M. Mohor

VSEBINSKO POROČILO 2024

KOLEDARSKI PREGLED DOGAJANJA

Priprava dogodkov ter sodelovanje in povezovanje z drugimi ustanovami

25. januar: Seminar za učitelje, ki poučujejo slovenščino in druge predmete v slovenščini v čezoceanskih državah (City hotel, Ljubljana); ZRSŠ
15. februar: 5. bralna čajanka na daljavo: *Stripi*
20. in 21. februar: seminar *Čitanjem do uspeha*; Pakrac, Hrvaška
26. februar: nastop Špele Frlic, knjige za knjižnico; OŠ Škofja Loka Center (Gazela – Sax konstrukcije)
29. februar: Zbor članov BZ
29. februar: premiera dokumentarnega filma *Prijatelji mladih – 70 let ZPMS*
8. in 9. marec: delavnični seminar *Pomen vključevanja staršev za bralni razvoj otroka* (MKL)
14. marec: 6. bralna čajanka na daljavo: *Predstavitev projekta "Bralni motivatorji v digitalni dobi: novi pristopi zapeljevanja v branje v osnovni šoli" in Sprehod po novostih v Priporočilnici*
20. marec: Kulturni bazar
2. april: informiranje o Bralnospodbujevalni akciji: ob 2. aprilu
4. april: seminar za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine v tujini (City hotel, Ljubljana); ZRSŠ
9. -11. april: Strokovni obisk Bologne (100 udeležencev, PO BZ)
10. april: Konferenca s področja razvijanja bralne kulture za otroke in mlade *We love reading / Amiamo leggere*, knjižnica Salaborsa, Bologna.
17. april: 7. bralna čajanka na daljavo: *Bralnospodbujevalna akcija ob 2. aprilu Branje in najstniki; okrogla miza z gosti*
19. april: Strokovni posvet bralnih klubov: Križevci
21. april: delavnica Ivan Mitrevski; Minicity (Hofer)
- Marec, april (in potem vse do konca šolskega leta ter v začetku naslednjega): Ponatis in distribucija motivacijskega gradiva
- April, maj, junij: Organizacija nastopov v zamejskem prostoru
23. april: Skupna prireditev ob 2. aprilu: BZ, DSP, OiK, IBBY; DSP (Kinodvor, film o Jelli Lepman)
- 23., 25. in 26. april: Izleti za šestošolce (HOFER)
- Maj: knjige za zlate bralce: *Mali črv Oto: Tomaž Lavrič*
14. maj: Prireditev ob zaključku BZ: **Celovec**
15. maj: **Novinarska konferenca:** projekt Zlata bralka, zlati bralec (Konzorcij)
16. maj: 8. bralna čajanka na daljavo: *Predstavitev letošnje knjige za zlate bralce (Mali Črv Oto: Lovro Matič, Tomaž Lavrič, Mladinska knjiga založba) in poezija v zbirki Zlata bralka, zlati bralec ter Okrogla miza o humorju v mladinski književnosti*
23. maj: Prireditev za zlate bralce (Cankarjev dom)
3. junij: Potenciali povezovanja (Kulturni bazar, CD)
- Maj, junij: Nagradni literarni natečaj – *knjižna kazalka za knjigo za prvošolce* (HOFER)
6. junij: Galerija Jožeta Zupana v OŠ dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu
23. junij: Redni Zbor članov FELE (Chania, Grčija)
- 24.-26. junij: 23. Evropska konferenca o pismenosti: P. Potočnik, T. Jamnik
22. avgust: Brdo: 10. konferenca ravnateljev VIZ v Sloveniji (delna distribucija plakatov Beremo skupaj)
28. avgust: Kitajska delegacija (Trubarjeva hiša)

29. avgust-1. september: 39. IBBY kongres: M. Kravos, T. Jamnik, P. Potočnik, G. Kos (Trst)

September: knjige za prvošolce: *Protideževna juha*: Majda Koren, Ana Maraž (KUD Sodobnost International)

2. september: Izlet po IBBY kongresu (Trst, Devin, Gorica, Štanjel, Trst)

2. september: Otvoritev razstave slovenske ilustracije (Slovensko stalno gledališče, Trst)

2. september: 59 celoletnih naročnin za revije Cicido in Ciciban (Krka, Seyfor)

9. september: Posvet BDS *Humor rešuje človeka*, začetek NMSB; slavnostni nagovor: M. Kravos (FF)

10. september: Sodelovanje na 59. seminarju za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem ter dvojezične šole v Špetru na Videmskem (ZRSŠ)

12. september: regijski seminar *Hiša selivka* (Murska Sobota)

8. september do 7. oktober oz. do konca leta 2023: NMSB + Beremo skupaj.

12.-14. september: Oko besede, Murska Sobota.

17. september: *Dan zlatih knjig, Bralni maratoni*; z Ano Maraž na OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica

19. september: 1. bralna čajanka na daljavo (I. sklop v šol. letu 2024/2025); slikanica za prvošolce: *Protideževna juha*, Majda Koren (ilustracije Ana Maraž), KUD Sodobnost International

7. oktober: delavnica: Ivan Mitrevski; HOFER (Minicity)

12. oktober: 2. bralna čajanka na daljavo: *Črke ali zasloni? Izzivi moderne bralne kulture*

21. oktober: Prireditev za izbor zlate gazele (Cankarjev dom)

22. oktober: 1. Festival slovenske slikanice: Slavko Pregl – OŠ Ribnica

5. november: Izobraževanju za dvojezične učiteljice in učitelje S knjigo v svet – Slovenska študijska knjižnica

6. november: Marko Kravos: dva nastopa na Zvezni gimnaziji in zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu

14. november: 3. bralna čajanka na daljavo: *Priročnik za branje kakovostnih knjig in Aktualne nagrade za mladinsko književnost*

16. november: Minicity – nastop Ide Mlakar Črnič (HOFER)

25. november: Otvoritev SKS

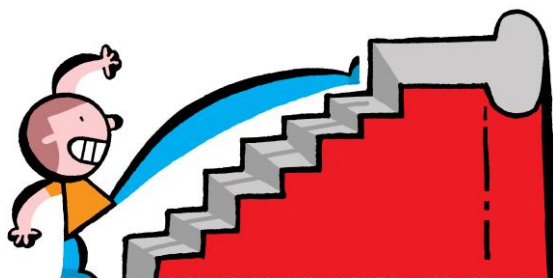
26. november: osrednji simpozij *Slovenija rada bere*, Gospodarsko razstavišče (SKS); soorganizacija Mariborska knjižnica, revija Otrok in knjiga

29. november: Skupna prireditev v okviru SKS *Na krilih besed* (IBBY, BZ, OiK, DSP); Igor Longyka prejemnik nagrade Slovenske sekcije IBBY

12. december: 4. bralna čajanka na daljavo: *S knjigo v svet med Slovenci v zamejstvu (okrogla miza z gosti)*

14. december: Izredni zbor članov FELE (zoom)

Januar-december: sodelovanje pri Bradni znački (Ciciban), Bralnem grižljaju (PIL), z revijo Otrok in knjiga

Ilustracija: Ivan Mitrevski

OBŠIRNEJŠI PROGRAMSKI SKLOPI, AKCIJE

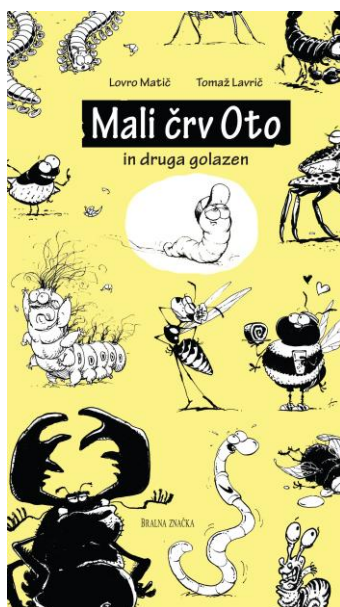
SEZNAMI PRIPOROČIL ZA BRANJE

Vseskozi prenavljamo [sezname priporočil za branje](#). Posodablja jih mag. Tilka Jamnik:

Posodabljam tudi [NAGRADE ZA MLADINSKO KNJIŽEVNOST](#) in [UMETNIKE SEZONE](#).

PROJEKT ZLATA BRALKA, ZLATI BRALEC

OB IZIDU KNJIGE ZA ZLATE BRALCE 2023/2024

V 21. letu darilne akcije smo za zlate bralke, zlate bralce pripravili knjigo ***Mali črv Oto*** Lovra Matiča z ilustracijami **Tomaža Lavriča**. (urednica: Irena Matko Lukan; založba: Mladinska knjiga Založba).

Darilne knjige smo, kot vsako leto, razdelili vsem zlatim bralkam, zlatim bralcem v Sloveniji, dobili pa so jih tudi bralci v slovenskem zamejskem in zdonskem/izselskem prostoru. Darilne izvode so prejeli tudi ravnatelj, koordinatorji in šolske knjižnice.

16. maja (v okviru bralne čajanke na daljavo) smo ob podpori zoom aplikacije za **mentorice, mentorje** pripravili **Okroglo mizo o humorju v mladinski književnosti**, ki jo je vodila **Manca Perko**. Njeni gostje so bili Boštjan Gorenc Pižama, Marko Kravos, Ivan Mitrevski in Slavko Pregl. **Tilka Jamnik** pa je predstavila darilno knjigo ***Mali črv Oto*** in poezijo, ki je izšla v zbirki **Zlata bralka, zlati bralec**, ki mladim bralkam in bralcem že 21 let prinaša ponatise odličnih knjig slovenskih avtoric in avtorjev.

15. maja smo v knjigarni Konzorcij pripravili [novinarsko konferenco](#), na kateri smo širši javnosti predstavili darilno zbirko **Zlata bralka, zlati bralec** (že 26 knjig) in najnovejšo darilno knjigo. Novinarsko konferenco je vodil **Slavko Pregl**, ki se je pogovarjal s **Katjo Šajnovič**, direktorico Razvoja poslovanja pri Telekomu Slovenije, in **Tanjo Komadina**, likovno urednico Mladinske knjige Založbe. Na novinarski konferenci je bilo živahno tudi zaradi obiska **devetošolcev z OŠ Fram** in njihove mentorice **Simone Napast**. Z njimi se je o knjigi pogovarjala **Metka Kostanjevec**.

23. maja smo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma organizirali **prireditve za zlate bralke, zlate bralce**. Zbralo se je skoraj 1.300 mladih bralcev in njihovih mentorjev iz Boštanja, Brezovice, Ljubljane, Koprivnice, Kranja, Litije, Medvod, Rimskih Toplic, Rogaške Slatine, Škofje Loke, Trbovelj, Žužemberka. Mladi bralci in njihovi mentorji z območij Ajdovščine, Domžal, Krškega, Maribora, Nove Gorice, Pirana in Zagorja ob Savi so v Ljubljano prišli v organizaciji društev in zvez prijateljev mladine. Naši gostje pa so bili že tradicionalno tudi najboljši zlati bralci slovenskih šol v Italiji.

Nagovor predsednika Bralne značke **Marka Kravosa** je prebrala **Manca Perko**. Zbrane so nagovorili tudi **Darjo Felda**, minister za izobraževanje, **Katja Stergar**, direktorica JAK RS, **Primož Kučič**, predstavnik Telekoma Slovenije; **Darja Groznik**, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Program prireditve Zlata bralka, zlati bralec je **zasnoval in vodil Boštjan Gorenc Pižama**, ki se je z **Ireno Matko Lukan** in **Tanjo Komadina**, urednicama knjige Mali črv Oto, pogovarjal o tem, kako nastane knjiga. Program sta sooblikovala raperja **UM&KUNA**, ki sta med drugim iz naslovov knjig iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec improvizirano rapala.

Projekt omogočata: Telekom Slovenije in Javna agencija za knjigo RS.

PRVOŠOLCI

ZAČETEK BRANJA ZA BRALNO ZNAČKO
24.000 DARILNIH SLIKANIC ZA LETOŠNJE PRVOŠOLCE

Bralna značka tradicionalno začenja bralno leto 17. septembra in tako obeležuje dan zlatih knjig, dan rojstva in smrti Franceta Bevka. Tudi v letu 2024 smo začeli nadvse slovesno, saj smo vse prvošolce in njihove družine povabili k branju z darilno slikanico. Na domače knjižne police in v šolske knjižnice je potovala darilna

slikanica **Protideževna juha** Majde Koren, ki jo je ilustrirala Ana Maraž (izvorno je izšla pri založbi KUD Sodobnost International).

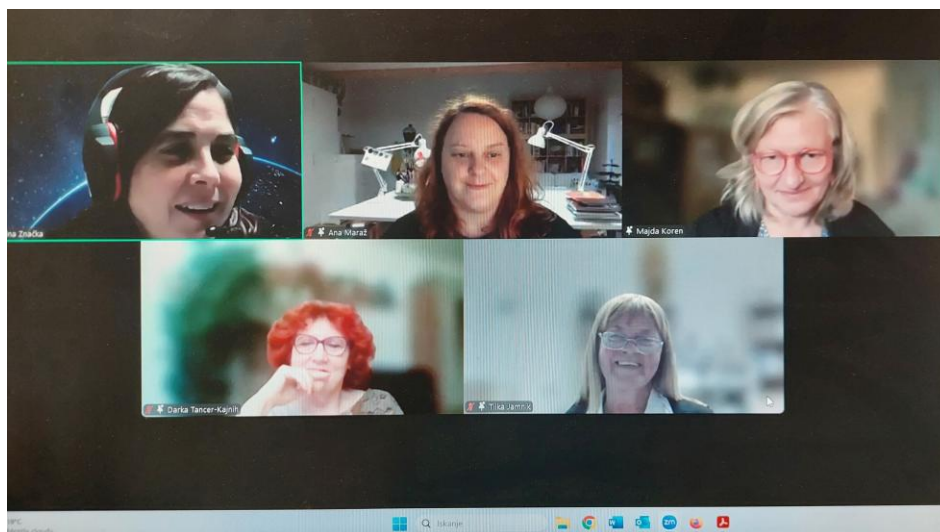
Podelitve so 17. septembra potekale po vseh osnovnih šolah v Sloveniji, darilne slikanice pa so dobili tudi otroci na slovenskih šolah v Italiji, v slovenskem zamejskem prostoru v Avstriji, na Madžarskem, na Hrvaškem ter slovenski otroci, ki živijo drugod po Evropi in svetu. Še posebej svečano je bilo 17. septembra na OŠ Milojke Štrukelj v Novi Gorici, kjer je **prvošolce k branju povabila kar ilustratorica Ana Maraž**.

Podjetje HOFER s svojim prispevkom že 10. leto zapored omogoča, da slikanico prejmejo vsi prvošolci v Sloveniji in slovenski otroci zunaj njenih meja. Naše povabilo k družinskemu branju podpirata tudi Javna agencija za knjigo RS in SVIZ Slovenije.

Ponosni smo, da nekaj izvodov darilne slikanice v šolskih knjižnicah čaka tudi bralce naslednjih generacij.

Majda Koren in ilustratorica Ana Maraž sta sodelovali tudi v pogovoru na septembrski bralni čajanki.

SLAVNOSTNE PODELITVE SLIKANIC ZA PRVOŠOLCE

Projekt omogočajo: HOFER, SVIZ in Javna agencija za knjigo RS.

NATEČAJ ZA BRALNO KAZALKO

Ob 10. obletnici sodelovanja podjetja HOFER in Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS smo skupaj razpisali nagradni likovni natečaj za knjižno kazalko, na katerega se je odzvalo **109 šol s 1893 likovnimi izdelki**.

Sodelovali so otroci prvega triletja osnovne šole. Tričlanska komisija (Kristina Picco, Ivan Mitrevski in Ani Korošec) je pregledala in izbrala deset likovnih del. Prve tri nagrajene podobe so krasile bralna kazala, ki so bila priložena darilnim slikanicam za prvošolce; vseh prvih deset izbranih del pa je prineslo tudi nagrade mladim ustvarjalcem in njihovim sošolcem.

[Vabilo na natečaj](#)

[Vseh deset nagradjenih likovnih del](#)

NAGRADNA VPRAŠANJA O SLIKANICI ZA PRVOŠOLCE

HOFER, Facebook, od oktobra do aprila, 7 vprašanj

V sklopu sodelovanja pri slikanici za prvošolce BZ pripravi 7 nagradnih vprašanj. HOFER od oktobra do aprila objavi eno vprašanje na mesec. Odziv na nagradno igro je izjemno visok (tudi po HOFERjevih standardih). Nagrada sta knjiga (Bralna značka) in darilni bon (HOFER).

IZLETI ŠESTOŠOLCEV

Ljubljana, 23., 25. in 26. april

V sodelovanju s podjetjem HOFER smo aprila organizirali 3 izlete za šestošolce, mlade bralce šol s poplavljenih območij. Povabili smo jih v Ljubljano, kjer so si v spremstvu odličnih kustosov ogledali Narodno galerijo, v njihovih prostorih uživali v druženju s striparjem, ilustratorjem in pisateljem **Ivanom Mitrevskim** in se z ladjico popeljali po Ljubljani.

Izletov so se udeležili šestošolci in mentorji **OŠ Črna na Koroškem** (23. april), **OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas** (25. april) in **OŠ Nazarje** (26. april).

Sponzor programa: podjetje HOFER.

IZOBRAŽEVANJA: BRALNICE, SIMPOZIJ, SEMINARJI, BRALNE ČAJANKE NA DALJAVO

Zap. št.	Dogodek	Lokacija	Datum
1.	Seminar <i>Nazaj v prihodnost</i>	Murska Sobota	12. 09. 2024
2.	Simpozij <i>Slovenija rada bere</i>	Ljubljana, GZS; SKS	26. 11. 2024
3.	Seminar <i>POMEN VKLJUČEVANJA STARŠEV ZA BRALNI RAZVOJ OTROKA</i>	Ljubljana, MKL	8., 9. 3. 2024
4.	BRALNE ČAJANKE NA DALJAVO (8 izvedb)	Ljubljana, ZOOM	feb-dec 2024

Skupno število obiskovalcev: ok. 170 + med 370 in 470 obiskovalcev na posamezno bralno čajanko na daljavo.

Izobraževanja Bralne značke so vključena v sistem profesionalnega usposabljanja KATIS.

DELAVNIČNI SEMINAR *POMEN VKLJUČEVANJA STARŠEV ZA BRALNI RAZVOJ OTROKA* 8. in 9. marec (MKL, Ljubljana)

Slušatelji so se seznanili z vrsto praktičnih napotkov, ki jih bodo lahko neposredno posredovali staršem in otrokom v predbralnem in zgodnjem bralnem obdobju; bistvo vseh izkušenj je, da je branje prijetno, koristno ... in da je dobro razvita bralna sposobnost nujno potrebna.

Bralna značka v predbralnem in zgodnjem bralnem obdobju: Manca Perko

Družina, branje in pismenost na spletu: Petra Potočnik

Odbiranje kakovostnega knjižnega gradiva za otroke: Kristina Picco

Gradivo za branje z otroki, ki spodbuja družinsko pismenost - primeri; delavnica: mag. Tilka Jamnik

Skupno število slušateljev: udeleženci, predavatelji, gostje: 24.

REGIJSKI SEMINAR *NAZAJ V PRIHODNOST* 12. september, Murska Sobota

Predavatelji so razgrnili spekter vrstno/zvrstno, žanrsko različnih besedil (tudi strip), ki prinašajo literarno klasiko s področja otroške/mladinske književnosti, pa tudi kanonska besedila, (prvotno) namenjena odraslim bralcem, med sodobne otroke in mlade pa tudi odrasle bralce. Posebej se bodo posvetili elementom, zaradi katerih so (lahko) besedila iz preteklosti jezikovno ali tematsko zelo oddaljena in zato zahtevnejša, manj razumljiva ... Ob besedilih so predlagali načine in oblike dela, ki pripeljejo k lažjemu razbiranju in globljemu

razumevanju žanrskih, tematskih, vsebinskih, slogovnih in jezikovnih struktur. Delo je pri vseh predavateljih potekalo ob konkretnih besedilih in s prikazi možnosti za delo z mladimi bralci, kar je spodbujalo dialog z udeleženci.

VSEBINA SEMINARJA

Petra Potočnik: **Predstavitev programov in projektov Bralne značke v šolskem letu 2024/2025**

mag. Tilka Jamnik: **Bralne spodbude ob darilni knjigi za prvošolce – delavnica**

Boštjan Gorenšek: **Branje v dobi selfijev**

dr. Vesna Mikolič: **Novi načini branja za nove generacije**

Marko Kravos: **Slovenska klasična besedila in mladi danes**

dr. Aksinja Kermauner: **Klasiki za vse**

Ivan Mitrevski: **Zakaj obstajajo stripovske priredbe literarnih del, ne pa tudi literarne priredbe stripovskih del?**

Manca Perko: **Spodbujanje branja in klasična mladinska besedila (okrogla miza z gosti)**

Skupno število slušateljev: udeleženci, predavatelji, gostje: 32

OSREDNJI SIMPOZIJ *SLOVENIJA RADA BERE*

26. november, Ljubljana (Gospodarsko razstavišče)

Ob pripravah na gostovanji Slovenije na knjižnih sejmi v Frankfurtu 23 in Bologni 24 smo številni sodelavci s področja bralne kulture za otroke in mlade pripravili celovit pregled naših dejavnosti, ki so zanimive tudi za mednarodni prostor, in ga objavili v publikaciji [Slovenia Loves Reading](#) (tudi v nemščini in italijanščini). Na podlagi razmislekov ob pripravi publikacije smo oblikovali tudi [konferenco Slovenia Loves Reading/La Slovenia ama leggere](#), ki smo jo imeli v času gostovanja na bolonjskem knjižnem sejmu v znameniti knjižnici Salaborsa v središču Bologne.

Simpozij Slovenija rada bere je slovenski publiki predstavil izkušnjo in vsebine konference v Bologni ter istoimensko publikacijo v slovenskem jeziku, ki je dosegljiva na spletu. Naši gostje so razmišljali ovse bolj aktualni temi umetne inteligence, o stanju založništva za otroke in mlade v Sloveniji, o izzivih medgeneracijskega branja, o večkulturnih in večjezikovnih prostorih ter predstavili nekatere oblike zbranih bralnosposobujevalnih praks, ki po naših izkušnjah dobro delujejo v različnih okoljih.

VSEBINE SIMPOZIJA

Uvodni pozdravi: Marko Kravos, predsednik Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS; mag. Igor Černe, pomočnik direktorja Mariborske knjižnice; Katja Stergar, direktorica Javne agencije za knjigo RS

V iskanju izgubljene kompleksnosti: nas umetna inteligenca dela neumne?: dr. Miha Kovač

Tako malo ljudi, pa tako veliko knjig!: dr. Gaja Kos

Revija, nagrada in še kaj!: dr. Andreja Erdlen

Nazaj v prihodnost z Bralno značko: Petra Potočnik

Medgeneracijska lakota po besedah: mag. Tilka Jamnik

Predstavitev publikacije Slovenija rada bere: dr. Tina Bilban

Praznik zlatih hrušk

Okrogle mize v Salaborsi: Manca Perko z gosti

Ponos in skrb ob domačem kruhu iz besed: Marko Kravos in Darka Tancer-Kajnih

Predstavitev Slovenske sekcije IBBY in revije Bookbird: dr. Tina Bilban, Alenka Urh

Film o Jelli Lepman (Gebt uns Bücher, gebt uns Flügel), pobudnici ustanovitve IBBY, Mednarodne mladinske knjižnice v Münchnu, Andersenove nagrade in Deutsche Jugendliteraturpreis. Ogled filma je omogočila Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu (Internationale Kinder- und Jugendbibliothek).

Skupno število slušateljev: udeleženci, predavatelji, gostje: 110.

PUBLIKACIJA SLOVENIJA RADA BERE

Slovenska sekcija IBBY in Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS (v sodelovanju s sodelavci s področja bralne kulture za otroke in mlade bralce) smo ob pripravah na gostovanja Slovenije kot častne gostje na knjižnih sejnih v Frankfurtu 23 in Bologni 24 pripravili publikacijo *Slovenija rada bere* v več jezikih.

V publikaciji se predstavljajo različne organizacije in inštitucije, ki se v Sloveniji ukvarjajo s promocijo bralne kulture in kakovostne o mladinske književnosti.

SLOVENIJA RADA BERE

BRALNE ČAJANKE NA DALJAVO

Zaradi velikega zanimanja mentoric, mentorjev branja za krajša izobraževanja "na daljavo" smo tudi v letu 2024 pripravili serijo (osmih) bralnih čajank na daljavo, ki smo jih enkrat na mesec (med 17.00-19.00) izvajali preko orodja ZOOM. Jesenske čajanke so bile že vključene v sistem profesionalnega izobraževanja KATIS.

Srečanja so namenjena predstavitvam:

- sodobne mladinske literature,
- sodobnih metod za razvoj in spodbujanje bralne kulture ter bralne pismenosti,
- ustvarjalcev s področja mladinske književnosti, ki se bodo pridružili našim srečanjem,
- uspešnih mentorskih praks ter neposrednega dela z mladimi bralkami in bralci,
- priznanj, nagrad za mladinsko književnost ...

PROGRAM ČAJANK 2024:

Šolsko leto 2023/2024

15. februar (417 udeležencev)

Stripi

Izven okvira Filozofske fakultete (predstavitev projekta)

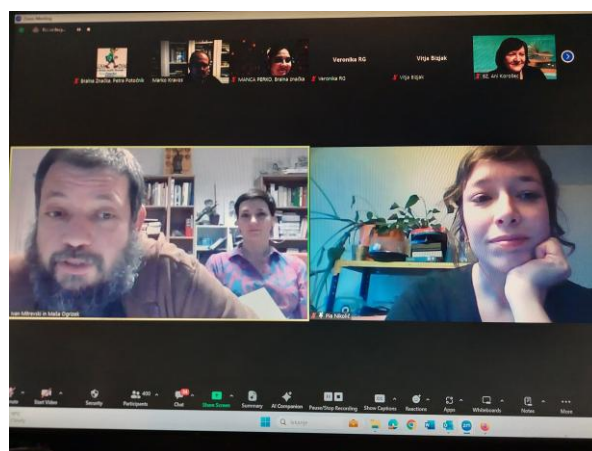
Veronika Rot Gabrovec (Filozofska fakulteta UL)

Vitja Bizjak (študent Filozofske fakultete UL)

Eva Gašperič (študentka Naravoslovnotehniške fakultete)

Strip

Ivan Mitrevski, Pia Nikolič, Maša Ogrizek

14. marec (391 udeležencev)

Predstavitev projekta "Bralni motivatorji v digitalni dobi: novi pristopi zapeljevanja v branje v osnovni šoli":
dr. Ana Vogrinčič Čepič

in Sprehod po novostih v Priporočilnici: mag. Tilka Jamnik

18. april (383 udeležencev)

Bralnospodbujevalna akcija ob 2. aprilu:

dr. Tina Bilban: Praznovanje 2. aprila s poslanico japonske sekcije IBBY

Kristina Picco in Ida Mlakar Črnič:

Bralnospodbujevalna akcija ob 2. aprilu
in

Branje in najstniki; okrogla miza z gosti:

Metka Kostanjevec: Prva gimnazija Maribor

dr. Sabina Fras Popović: Oddelek za
bibliotekarstvo, informacijsko znanost in
knjigarstvo,

Filozofska fakulteta UL

Leonida Babič: OŠ Starše

Simona Napast: OŠ Fram

Nevenka Poteko: Šolski Center Celje

16. maj (368 udeležencev)

Predstavitev zbirke Zlata bralka/zlati bralec

Uvodni pozdravi:

Marko Kravos, predsednik Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS

Predstavniki Telekom Slovenije, d. d., dolgoletnega podpornika zbirke Zlata bralka, zlati bralec

mag. Tilka Jamnik: Predstavitev letošnje knjige za zlate bralce (Lovro Matič,

Tomaž Lavrič: Mali Črv Oto. Mladinska knjiga

založba) in poezija v zbirki Zlata bralka/zlati bralec.

Manca Perko: Okrogla miza o humorju v mladinski književnosti

Boštjan Gorenc Pižama

Marko Kravos

Ivan Mitrevski

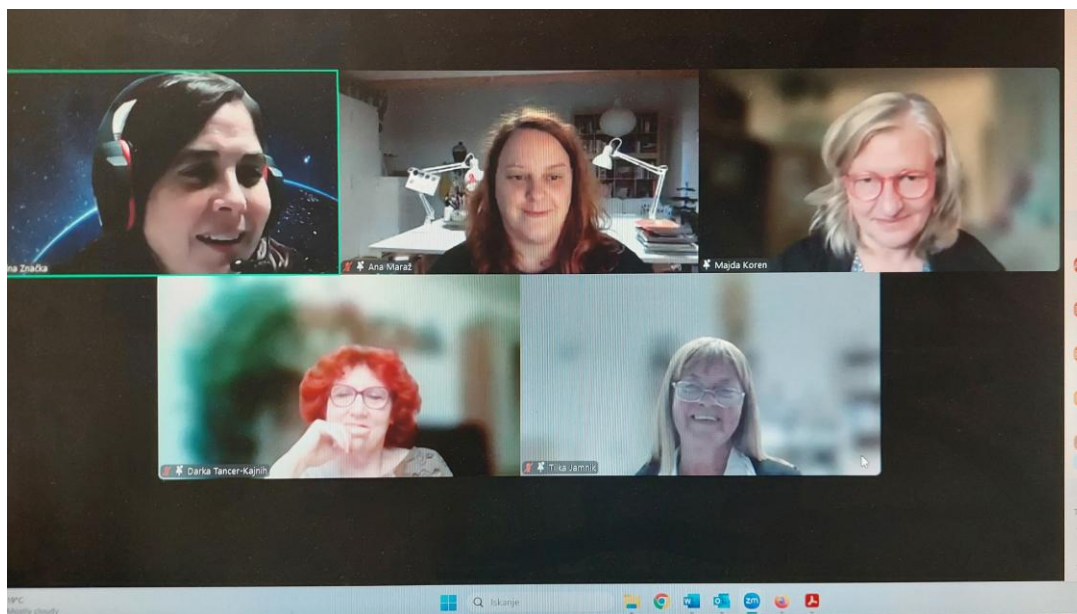
BRALNE ČAJANKE 2024/2025 I. SKLOP (2024)

19. september (467 udeležencev)

Bralni maraton: Predstavitev slikanice za prvošolce

mag. Tilka Jamnik: Bralne spodbude ob darilni knjigi za prvošolce

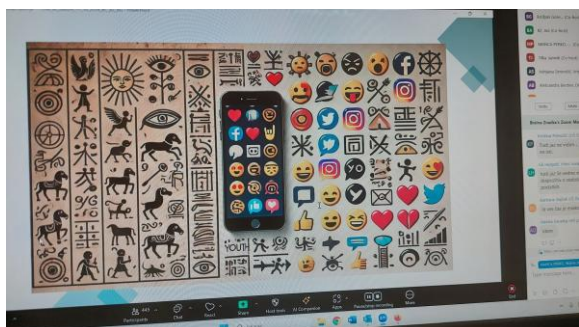
Darka Tancer-Kajnih: Pogovor z Majdo Koren in Ano Maraž, avtoricama letošnje knjige za prvošolce

17. oktober (454 udeležencev)

Črke ali zasloni? Izzivi moderne bralne kulture:

Boštjan Gorenšek

14. november (414 udeležencev)

Priročnik za branje kakovostnih knjig: Kristina Picco

in

Aktualne nagrade za mladinsko književnost: mag. Tilka Jamnik

12. december (383 udeležencev)

S knjigo v svet med Slovenci v zamejstvu (okrogla miza z gosti)

Ivana Soban: Od ABC do NŠK - Promocija bralne

kulture med Slovenci v Italiji

Verena Cevdek: Spodbujanje bralne kulture in bralne pismenosti v vrtcu

Sabrina Bandi: Spodbujanje slovenskega jezika in bralne kulture na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji

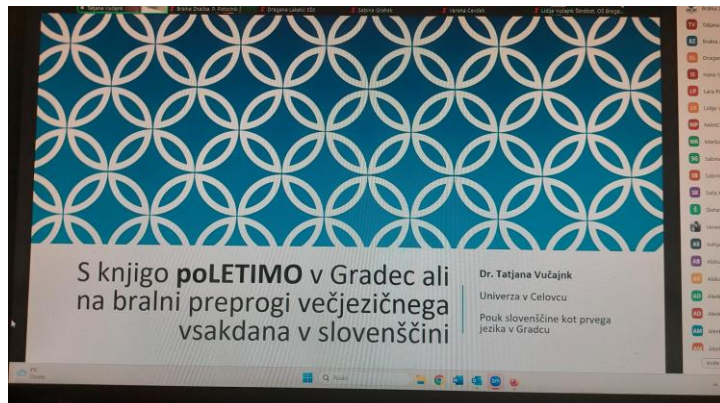
Dragana Laketić: Knjižnica - stičišče dveh kultur

dr. Tatjana Vučajnk: S knjigo poLETIMO v Gradec ali na bralni preprogi večjezičnega vsakdana v slovenščini

Saša Kernjak Zubović: Modeli učenja slovenskega jezika na Hrvaškem

Lidija Vučajnk Škrobot: Aktivnosti za vzpostavitev Bralne značke v Bregani

Štefan Kardoš: Slovenska knjiga v Porabju

Izobraževanja sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

NASTOPI USTVARJALCEV

2024 smo uspeli izpeljati **186** nastopov.

SOFINANCIRANJE:

V letu 2023 je bilo prejetih **113** prošenj za sofinanciranje za **147** nastopov (sofinanciranih 63, za 115 nastopov).

AVTORJI IN NJHOVA GOSTOVANJA PRI BRALCIH

Št. nastopov 2024: **186**

Nastopi so bili izpeljani v Sloveniji (129) in pri Slovencih zunaj Slovenije (57)

Št. avtorjev, vključenih v program: **50**

Avtorji so predstavljeni na naši spletni strani: <http://www.bralnaznacka.si/sl/nastopi-ustvarjalcev/avtorji/>

V letu 2024 smo med predstavitve vključili **5 novih avtorjev**.

Nastope, ki jih organizirajo OŠ, vrtci, knjižnice, društva/zveze prijateljev mladine in jim v okviru programa povrnemo del sredstev, mentorji evalvirajo, evalvacije pa zberemo in pregledamo ter ocenimo sodelovanja s posameznimi avtorji. Za subvencioniranje velja predvsem kriterij oddaljenosti gostiteljev od kulturnih središč.

MEDGENERACIJSKO BRANJE v šolskem letu 2023/2024

Vodja projekta: mag. Tilka Jamnik

V šolskem letu 2023/2024 je projekt potekal **že desetič**, v tem letu pa se je tudi zelo razširil. Sodelovalo je 120 mentoric (**119 mentoric in en mentor**) na **80 ustanovah**, od njih smo prejeli 321 poročil, v katerih poročajo o **542 bralnih srečanjih**. V primerjavi s prejšnjimi leti je močno porastlo število bralcev, toda mnogo bolj število mladih kot pa odraslih bralcev: v tem šolskem letu je sodelovalo **8.551** oz. 76 % **mladih** in **2.651** oz. 24 % **odraslih bralcev**. K porastu števila mladih bralcev v celoti je prispeval predvsem porast medvrstniškega branja!

Tudi v tem šolskem letu sta knjige prispevala predvsem Bralna značka (iz zbirke »Zlata bralka, zlati bralec«) in JAK (iz projekta »Rastem s knjigo«), bralci pa so lahko izbirali tudi knjige slovenskih založb Hart, Knjižna zadruha, Malinc, Mladinska knjiga, Morfemplus, KUD Sodobnost International, Zala ...

DODATNO GRADIVO

Tudi v letu 2024 smo pripravili PRIZNANJA ZA MEDGENERACIJSKO BRANJE.
Primer priznanja za medgeneracijsko branje 2024

PRIZNANJE

za delovanje v nacionalnem programu
Medgeneracijsko branje 2023/2024

PREJME

Stanko Kotnik

Bralna značka

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS

mag. Tilka Jamnik,
vodja projekta

Marko Kravos,
predsednik

Manca Perko,
generalna sekretarka

ZP Društvo
Bralna značka Slovenije-ZPMS
MS Trg prekomorskih brigad 1
1000 Ljubljana

MOTIVACIJSKO GRADIVO

V letu 2024 smo **prenovili ogledni list** za motivacijsko gradivo. V ponudbo smo dodali novo serijo magnetov in priponk Branje avtorja Ivana Mitrevskega.

OGLEDNI LIST

mapa za predšolsko bralno značko

predšolska bralna značka (ilustriral Peter Škerl)

priznanje 1

priznanje 2

priznanje 3

mapa za prvo triletnje

prvo triletnje (ilustrirala Lila Prap)

priznanje za prvi razred

priznanje za drugi razred

priznanje za tretji razred

mapa za drugo triletnje

drugo triletnje (ilustriral Damijan Stepančič)

priznanje za četrti razred

priznanje za peti razred

priznanje za šesti razred

mapa za tretje triletnje

tretje triletnje (ilustriral Adriano Janežič)

priznanje za sedmi razred

priznanje za osmi razred

priznanje za deveti razred

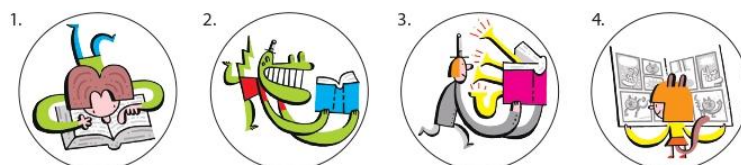

spominsko priznanje

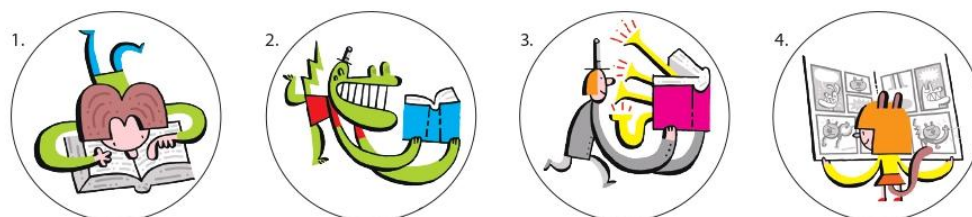
priponke – Bralna značka, premer priponke je 35 mm

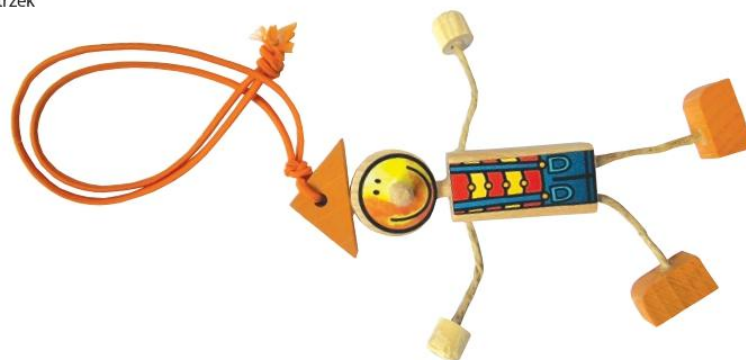
priponke – branje (ilustriral Ivan Mitrevski), premer priponke je 35 mm

magneti – branje (ilustriral Ivan Mitrevski), premer magneta je 55 mm

lesena figurica Ostržek

BRALNA ZNAČKA V SLOVENSKEM ZAMEJSKEM PROSTORU

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskem zamejstvu v Italiji: soorganizacija kulturnih dogodkov in bogatitev knjižnih fondov

Za zamejsko področje v Italiji (čez 3000 bralcev v 2024) smo po dogovorih in povezovanjih z Laro Pižent (Zavod za šolstvo RS, Področna skupina za šolstvo Slovencev v zamejstvu - It) in mentorskimi skupinami za posamična področja pripravili naslednji program:

a) Vrtci

Zaključki branja s podeljevanjem priznanj se dogajajo znotraj posameznih enot in so praviloma bolj intimne narave, primerne ciljni publiki (otrokom in staršem). Skušamo podpirati družinsko branje, ki smo ga v letih 2018, 2019, 2020, 2021 gradili tudi z bralnimi nahrbtniki.

b) Srečanja z avtorji in kulturne prireditve za osnovne in nižje srednje šole:

Srečanja so ponovno potekala v živo, ustvarjalce na šolah praviloma izbirajo mentorice, mentorji, ki se tradicionalno organizirajo znotraj posamezne večstopenjske šole oz. se dogovorijo za povezovanje.

BRALNA ZNAČKA – SREČANJA - Slovenska šola v Italiji 2024

KOORDINACIJA:

Manca Perko, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS; Lara Pižent, Zavod RS za šolstvo,
razredni učitelji, profesorji slovenščine,
koordinatorji na večstopenjskih šolah - slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šolah v Italiji

DAN	LOKACIJA/URA	GOST	ŠOLA
7. 5. 2024	VŠ P. Petričič Špeter 3 nastopi	Andrej Rozman Roza	VŠ Pavel Petričič Špeter Ana Hvalič ana.hvalic@gmail.com Daniela Štekar Blažič daniela.stekar@icbilingue.edu.it
17. 5. 2024	Gledališče Prešeren v Boljuncu 2 nastopa	Andrej Rozman Roza	VŠ Josip Pangerc Dolina Sabrina Bandi sabrina.bandi@gmail.com
23. 5. 2024	VŠ Gorica 2 nastopa	Primož Suhodolčan	VŠ Gorica – razredna stopnja Sabina Grahek sabina.grahek@icgorizia.net s.primoz@siol.net
28. 5. 2024	VŠ Gorica 2 nastopa	Matjaž Pikalo	VŠ Gorica – predmetna stopnja Tajništvo VŠ Gorica goic81200c@istruzione.it
28. 5. 2024	Večstopenjska šola pri Sv. Jakobu 3 nastopi	Boštjan Gorenc Pižama	VŠ pri Sv. Jakobu Trst Alenka Devetta alenka.devetta@dijak.edu.it
22. 5.	Večstopenjska šola Doberdob 2 nastopa	Andrej Rozman Roza	VŠ Doberdob – razredna stopnja Barbara Jelen barbara.jelen@vsdoberdob.it
5. 6. 2024	Večstopenjska šola Doberdob 1 nastop	Janja Vidmar	VŠ Doberdob – predmetna stopnja Mateja Belina mateja.belina@vsdoberdob.it
30. 5. 2024	Večstopenjska šola Opčine 4 nastopi	Ida Mlakar Črnič (2 nastopa) Maša Ogrizek (2 nastopa)	VŠ Opčine Sara Munih sara.munih@gmail.com Katja Spetič katja.spetic@vsopcine.cloud
27. 5. 2024	Večstopenjska šola Nabrežina 3 nastopi	Ivan Mitrevski (1 nastop) Maša Ogrizek (1 nastop) Skupaj: 1 nastop	VŠ Nabrežina Nevenka Škrlič nevenka.skrlij@vesnabrezina.it
3. 6. 2024	Marijin dom pri Sv. Ivanu 3 nastopi	Marko Kravos	VŠ V. Bartol Trst Ljuba Leghissa ljuba.legh@gmail.com

c) **Motivacijsko gradivo – priznanja za bralce**

Na slovenskih šolah v Italiji se od 2009 uporabljajo enaka motivacijska gradiva kot v Sloveniji. Priznanja so ilustrirali vrhunski slovenski ilustratorji: Lila Prap, Damijan Stepančič in Adriano Janežič za bralce osnovne ter nižje srednje šole in Peter Škerl za predšolske bralčke. S tem se tudi na zunaj vzpostavlja enotnost slovenskega kulturnega prostora. Za motivacijsko gradivo smo poskrbeli skupaj z ZRSŠ.

d) **Knjige za bogatitev knjižnih fondov**

V letu 2024 smo v okviru zbirke Zlata bralka, zlati bralec tradicionalno pripravili ponatis knjige za zlate bralce (učenci, ki so brali vsa leta osnovnega šolanja, oz. bralci, ki zaključujejo slovensko nižjo srednjo šolo v Italiji); za prvošolce pa ponatis kakovostne slovenske slikanice. V zamejstvu v Italiji se je v sodelovanju s pedagoškima svetovalkama A. Duhovnik Antoni in Laro Pižent pri Bralni znački z leti uveljavil popolnoma enak sistem kot na šolah v Sloveniji, tudi knjige iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec se delijo bralcem po enakem sistemu in v istem obdobju kot v Sloveniji: vsi zlati bralci, mentorji in šolske knjižnice so tako po enotnem ključu, ki velja za ves slovenski prostor, ob koncu šolskega leta 2023/2024 prejeli knjigo Lovra Matiča in Tomaža Lavriča *Mali črv Oto* (132 izv.); prvošolci pa so v začetku šolskega leta 2024/2025 prejeli slikanico Majde Koren in Ane Maraž: *Protideževna juha* (310 izv.).

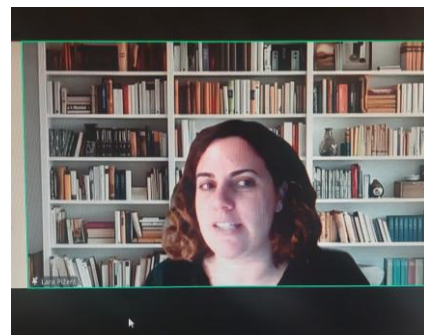
e) Tudi leta 2024 je Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS izvedlo projekt **Beremo skupaj**, ki je promocijski del spodbud, povezanih v Nacionalni mesec skupnega branja. Tema NMSB'24 je bila branje v javnem prostoru. V okviru projekta smo natisnili tudi plakate (kot promocijsko gradivo) in jih distribuiral po šolah, vrtcih, ... Peribližno 200 plakatov je bilo razdeljenih tudi slovenskim šolam v Italiji.

f) **Informiranje in izobraževanje mentorjev**

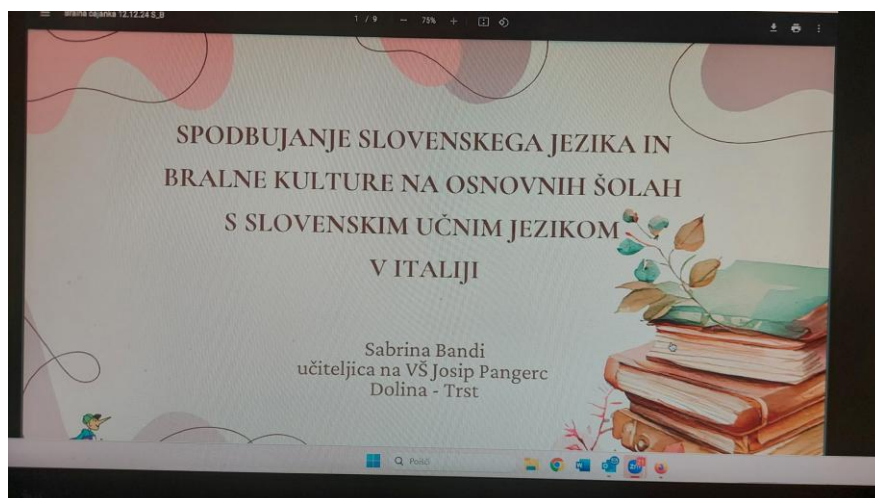
- Informacije o Bralni znački redno potujejo na vse naslove vrtcev in šol preko pristojnih enot ZRSŠ (L. Pižent), kar je izjemno dragoceno. Tudi organizacija dogodkov in distribucija knjižnih daril poteka v sodelovanju z ZRSŠ, saj je pomembno, da se dobro in redno pokriva področje kot celota. Ob tem pa so se nekateri mentorji vpisali tudi v elektronsko naslovniško bazo BZ in se kot posamezniki odzivajo na informacije, obvestila in povabila.
- 15. maja 2024 smo v Cankarjevem domu pripravili slavnostno prireditev za zlate bralke in bralce. Na prireditev so v organizaciji ZRSŠ in z njegovo podporo prišli tudi mladi bralci s slovenskih šol v Italiji.
- Veseli smo bili udeležbe L. Pižent na tradicionalnem novembrskem vseslovenskem simpoziju Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS, ki je že tradicionalno potekal v času Slovenskega knjižnega sejma (soorganizacija z revijo *Otrok in knjiga*). Udeležili sta se ga tudi 2 mentorici branja, program pa je aktivno (so)oblikoval predsednik Bralne značke M. Kravos.
- Bralne čajanke so redno izobraževanje na daljavo, ki ga po zoomu izvajamo vsak drugi četrtek v mesecu (2024 smo izpeljali 8 izobraževalnih sklopov po 2 uri). Tudi na teh srečanjih so z nami sodelavci iz zamejstva v Italiji (srečanja pogosto spremlja 5 mentoric), včasih se nam pridruži tudi svetovalka ZRSŠ L. Pižent, nepogrešljivi del čajank pa je predsednik M. Kravos, ki uvodoma pozdravlja goste in udeležence.

12. decembra 2024 je zelo odmevno čajanko o bralnih spodbudah za mlade bralce v slovenskih zamejskih skupnostih *S knjigo v svet med Slovenci v zamejstvu* pripravila in vodila dr. Tatjana Vučajnk.

<https://www.bralnaznacka.si/sl/izobrazevanje/bralne-cajanke-na-daljavo/>

Svoje delo z mladimi bralci na področju spodbujanja bralne kulture v zamejstvu v Italiji so predstavile: Ivana Soban: Od ABC do NŠK - Promocija bralne kulture med Slovenci v Italiji, Verena Cevdek: Spodbujanje bralne kulture in bralne pismenosti v vrtcu in Sabrina Bandi: Spodbujanje slovenskega jezika in bralne kulture na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji.

- Za delo mentorjev pri spodbujanju bralne kulture v okviru Bralne značke je izjemno pomembno tudi to, da so deležni raznovrstnih sistematičnih spodbud na področju dela z bralci, knjigami, branjem tudi znotraj različnih oblik izobraževanj, ki jih zanje organizira ZRSŠ. V preteklem letu smo bili povabljeni na jesenski seminar, ki ga je pripravila strokovna svetovalka L. Pižent. »Bralno značko danes« so na Opčinah in v Gorici mentorjem predstavljale mag. Tilka Jamnik, podpredsednica BZ, Petra Potočnik, strokovna sodelavka BZ, in Manca Perko, generalna sekretarka BZ.
- Posodobitve in priprava besedil za spletno različico publikacije [Slovenia Loves Reading](#) v slovenščini: predstavitev bralne kulture za otroke in mlade v Italiji (M. Kravos, I. Soban /NŠK Trst/, K. Majovski, koordinacija dr. T. Vučajnk).

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskem zamejstvu v Avstriji: soorganizacija kulturnih dogodkov in bogatitev knjižnih fondov

Za zamejsko področje v Avstriji (**1113 mladih bralcev** v 2024) sodelujemo predvsem s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu – povezovanje koordinira Dragana Laketič; strokovna svetovalka pri Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS: Tatjana Vučajnk.

a) **Kulturne prireditve in motivacijsko gradivo**

- Podprli smo srečanje pisateljice in prevajalke Mateje Gomboc, ki ga je 5. 4. 2024 organizirala Slovenska študijska knjižnica v iKult-u v Celovcu za dijake ZG/ZRG za Slovence in Dvojezične trgovske akademije.
- Soorganizirali smo tradicionalno zaključno prireditev za mlade bralce na Koroškem, ki so jo sodelavci Študijske knjižnice v Celovcu pripravili ob

koncu šolskega leta (14. maj 2024) v prostorih Mladinskega doma v Celovcu. Prispevali smo nastop za starejšo skupino mladih bralcev, z njimi se je srečal Peter Svetina. Obeh srečanj mladih bralcev, za mlajše in starejše, so se udeležili tudi 3 člani Bralne značke.

- Tradicionalnim oblikam smo dodali obiske manjših šol izven centra:

- o Branje na Ljudski šoli v Selah s Petrom Svetino (spomladi);
- o Branje z avtorjem/gostovanje na Ljudski šoli v Bilčovsu (nadgrajevanje izvedbe v 2023): spomladi 2024, Barbara Hanuš.

- Novembra smo časovno povezali izobraževanje mentorjev z 2 nastopoma M. Kravosa pri šolarjih Slovenske gimnazije v Celovcu: <https://www.slog.at/dejavnosti/detajl/C64/lesung-mit-marko-kravos>.

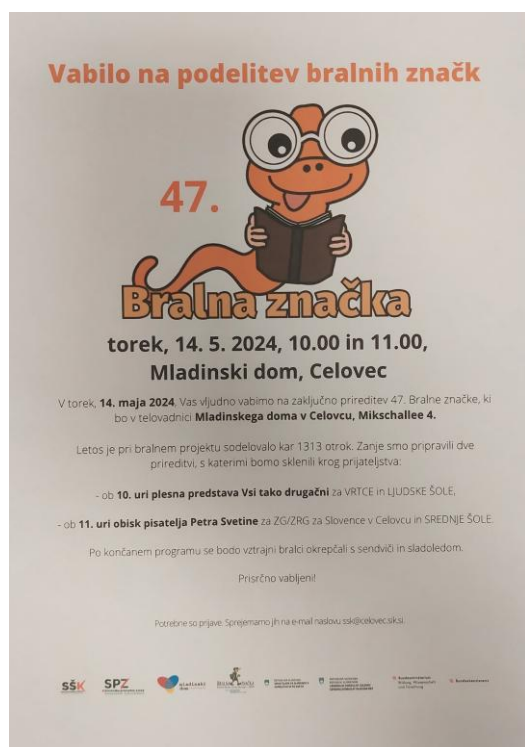
- Srečanje z avtorjem/delavnica in priznanja pa so del Bralne značke tudi za otroke v Gradcu. Začetek bralne sezone so obogatili z obiskom Gaje Kos (s slikanico Obisk, ki je bila prevedena tudi v nemščino): 10. 10. 2024 - literarno popoldne v Slovenski čitalnici v Gradcu
- Tudi na Koroškem so otroci dobili motivacijsko gradivo Bralne značke (mape, priznanja, lesene figurice, priponke in knjižna darila ter revije).

b) Knjige za bogatitev knjižnih fondov ter za nagrade mladim bralcem

Leta 2024 smo na Koroškem zagotovili veliko število ustreznih knjig iz zbirke Zlata bralka, zlati bralec za spodbujanje branja (766 izv. za prvošolce in šolske knjižnice, 40 izv. za mlade bralce v Slovenski študijski knjižnici v Celovcu ter knjige za bralce v Gradcu).

V okviru projekta Beremo skupaj smo ob obiskih razdelili tudi plakate.

c) **Informiranje in izobraževanje mentorjev**

Krepimo mrežo elektronskih poti tudi do mentorjev zamejstva v Avstriji; prav tako se trudimo, da je spletna stran BZ uporabna tudi za šole in mentorje v zamejstvu.

- Kot je bilo načrtovano, smo v prostorih Slovenske študijske knjižnice v Celovcu pripravili izobraževanje za mentorje branja, kjer smo spregovorili o sodobni Bralni znački (Petra Potočnik) in v praksi delali s slikanico za prvošolce *Protideževna juha* (mag. Tilka Jamnik in dr. Tatjana Vučajnk). D. Laketič je zbranim spregovorila o programih, s katerimi v knjižnici vabijo k branju mlade bralce in njihove družine.

- Temo branje in branje za BZ v slovenskem zamejskem prostoru smo predstavili tudi na decembrski čajanki BZ (12. 12. 2024). Okroglo mizo *S knjigo v svet med Slovenci v zamejstvu* je pripravila in vodila dr. Tatjana Vučajnk, področje branja in bralnih spodbud med mladimi pri Slovencih v Avstriji sta predstavljali T. Vučajnk in D. Laketič).

Veseli smo dobrega povezovanja med Univerzo v Celovcu (dr. T. Vučajnk) in Slovensko študijsko knjižnico (D. Laketič). Dobro sodelovanje se kaže v bogatejšem in živahnejšem programu, predvsem pa je pomembno, da raste tudi število mladih bralcev.

d) **Posodobitve in priprava besedil** za spletno različico publikacije [Slovenia Loves Reading](#) v slovenščini: predstavitve bralne kulture za otroke in mlade s prevodi predstavitve bralne kulture za otroke in mlade v Avstriji (dr. T. Vučajnk v sodelovanju z D. Laketič).

Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskem zamejstvu na Madžarskem: soorganizacija kulturnih dogodkov in bogatitev knjižnih fondov

Za zamejsko področje na Madžarskem (koordinacija programa – strokovna služba Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, Tatjana Vučajnk).

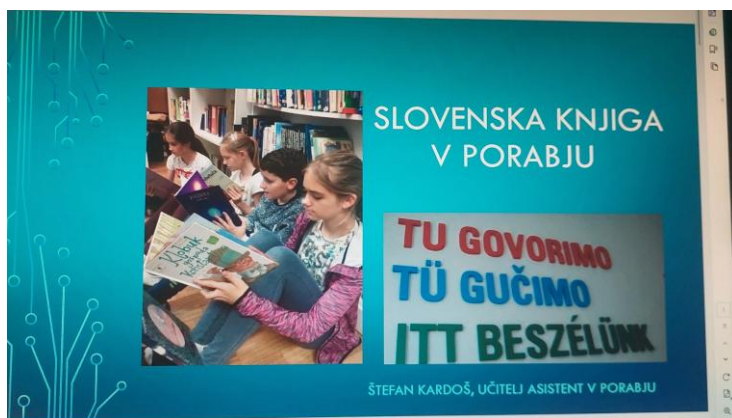
a) **Knjige za bogatitev knjižnih fondov:**

Za šole/mentorje/otroke smo pripravili 40 izv. knjig za prvošolce in 20 izvodov knjig za zlate bralce ter izbor lažje berljivih knjig sodobne slovenske mladinske književnosti in plakate iz projekta Beremo skupaj. Tudi za področje na Madžarskem smo letos dodali izvide sodobnih slovenskih knjig za mlade bralce in mentorje ter reviji Ciciban, Cicido.

b) Vsa **izobraževanja** Bralne značke, še posebej nove oblike mentorskih srečanj na bralnih čajankah, so bila pripravljena tudi za mentorje in celotne razrede vsega slovenskega kulturnega prostora.

2024 se je jesenskega izobraževanja za mentorje v Murski Soboti in novembrskega simpozija v času Slovenskega knjižnega sejma udeležila tudi V. Novak. Ob tem je prevzela knjige za prvošolce, zlate bralce in druga knjižna gradiva, primerna za mlade bralce v Porabju.

O temi branje in branje za BZ v slovenskem zamejskem prostoru, ki smo jo predstavili na decembrski čajanki BZ (12. 12. 2024) z okroglo mizo *S knjigo v svet med Slovenci v zamejstvu* (pripravila in vodila dr. T. Vučajnk), je za Porabje spregovoril Š. Kardoš (<https://www.bralnaznacka.si/sl/izobrazevanje/bralne-cajanke-na-daljavo/>).

c) **Posodobitve in priprava besedil** za spletno različico publikacije [Slovenia Loves Reading](#) v slovenščini: predstavitve bralne kulture za otroke in mlade v Porabju (V. Novak v sodelovanju z dr. T. Vučajnk).

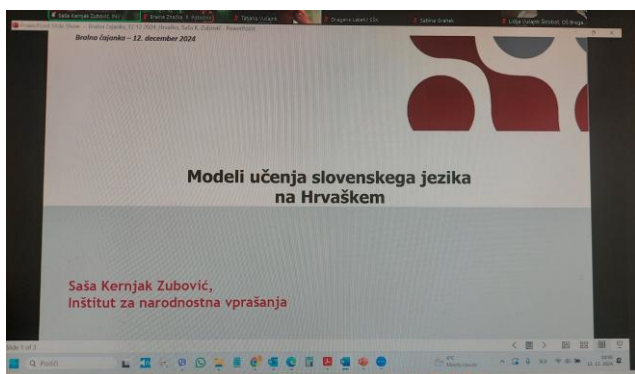
Razvijanje bralne, knjižne in književne kulture pri otrocih v slovenskih skupnostih na Hrvaškem: povezovanje in bogatitev knjižnih fondov

Za področje Hrvaške: (koordinacija programa – strokovna služba Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS).

a) **Knjige za bogatitev knjižnih fondov:** tudi letos smo za to področje izbrali in pripravili primerne knjige predvsem za delo z otroki in mladimi bralci (+knjige za knjižne fonde in nagrade). Dodali smo tudi revije Ciciban, Cicido in Galeb.

b) **Posodobitve in priprava besedil** za spletno različico publikacije [Slovenia Loves Reading](#) v slovenščini: predstavitev bralne kulture za otroke in mlade na Hrvaškem (B. Riman v sodelovanju z dr. T. Vučajnk).

c) **Izobraževanja:**

a. O temi branje in branje za BZ v slovenskem zamejskem prostoru, ki smo jo predstavili na decembrski čajanki BZ (12. 12. 2024) z okroglo mizo *S knjigo v svet med Slovenci v zamejstvu* (pripravila in vodila dr. T. Vučajnk), sta o spodbudah na Hrvaškem govorili Saša Kernjak Zubović: Modeli učenja slovenskega jezika na Hrvaškem; Lidija Vučajnk Škrobot: Aktivnosti za vzpostavitev Bralne značke v Bregani (<https://www.bralnaznacka.si/sl/izobrazevanje/bralne-cajanke-na-daljavo/>).

b. Sodelovanje z zamejskim področjem je spodbuda za mednarodno povezovanje (drugi del programa Erasmus+ - gostovanje hrvaških učiteljic v slovenski šoli v Ribnici se je nadaljevalo v 2024 z izvedbo izobraževanja *Čitanjem do uspeha* na hrvaški šoli v Pakracu).

BRALNA ZNAČKA PRI SLOVENCIH V SLOVENSKEM ZDOMSKEM/IZSEJENSKEM PROSTORU

V preteklem letu smo v skladu z načrti izpeljali živahen program obiskov, uspešno smo pripravili izbore knjig za bogatitev knjižnih fondov in se še bolj povezovali na področju izobraževanj.

Izpeljave programa, kot smo ga na podlagi potreb po knjižnem, motivacijskem gradivu ter srečanjih s slovenskimi ustvarjalci v 2024 pripravili skupaj z učitelji (po abecedi držav):

AVSTRIJA in ČEŠKA

H. Poche: gostovanje **Petra Svetine**: Praga – 1 delavnica/nastop.

- srečanje: 8. 10. 2024
- knjige

BELGIJA/BRUSELJ, LUKSEMBURG, FRANCIJA/PARIZ

- P. Jan – EVŠ Bruselj I: gostovanje **Ivana Mitrevskega**: 3 nastopi v živo: 14. 6. 2024
- P. Likar Jan – dopolnilni pouk: 5. 6. 2024: 1 spletno srečanje; 15. 6. 2024: 2 nastopa v Bruslju; 16. 6. 2024: 1 nastop v Luksemburgu
- U. Drnovšek – EVŠ Luksemburg II: 2 nastopa v živo, 19. 6. 2024
- knjige za bralce, knjižni fond in motivacijsko gradivo (EVŠ Luksemburg)

BIH

- M. Kregar: gostovanje **Barbare Hanuš** pri učencih DPS v Sarajevu, 1 delavnica ob dnevu poezije, 22. 3. 2024

- M. Kregar: gostovanje **Matjaža Pikala**: zaključna prireditev dopolnilnega pouka slovenščine in kulture - nastop ustvarjalca v Sarajevu za učence dopolnilnega pouka slovenščine in kulture v Sarajevu in Brezi, 6. 6. 2024 v dvorani Ivane Kobilce na VSA Sarajevo; zaključno srečanje učencev dopolnilnega pouka slovenščine in kulture ter ustvarjalca Bralne značke Matjaža Pikala v Kaknju za učence dopolnilnega pouka slovenščine in kulture v Kaknju in Zenici, 7. 6. 2024 v Slovenskem združenju meščanov Jožef Špringer Kakanj.

- knjige za knjižna darila in knjižne zbirke ter motivacijsko gradivo

SRBSKA KRAJINA

B. Goršič: gostovanje **M. Ogrizek**: Prijedor in Banja Luka: 17. 5. 2024 in 18. 5. 2024.

NEMČIJA

- M. Novak, Berlin:
 - o **Barbara Hanuš**: 5 delavnic za otroke: 25., 28. in 29. 5. 2024
 - o **Ida Mlakar Črnič** (povezava z gostovanjem na knjižnem sejmu v Leipzigu): 22. 3. 2024
- knjige za otroke in knjižni fond, v skladu s starostno strukturo in znanjem slovenščine

ŠVICA, KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN IN PREDARLSKO

- R. Tekalec: gostovanja znotraj oddelkov, ki jih poučuje pri dopolnilnem pouku slovenščine (nemški del in Ženeva): **Aksinja Kermauner**: 11. 12. 2024 Feldkirch, Avstrija; 12. 12. Embrach, Švica; 13. 12. Lucern, Švica; 14. 12. Ženeva, Švica
- A. Dobrovc, J. Lepoša: DPS v Bernu, Oberentfeldnu, Badnu in Baslu: **Ivan Mitrevski** 15. 9. 2024, 16. 9. 2024
- knjige

Sodelovanje z ZRSŠ (E. Jurman):

Seminar za učitelje, ki poučujejo slovenščino in druge predmete v slovenščini v čezoceanskih državah (organizacija: ZRSŠ in MVI, 21. do 27. januar 2024)

Seminar za učitelje dopolnilnega pouka slovenščine v tujini (organizacija: ZRSŠ in MVI, 3. do 6. april 2024), Ekipa BZ je predstavila svoje delovanje ter posamezne projekte (Zlati bralec, zlata bralka, Medgeneracijsko branje ...) ter učiteljem razdelila knjige iz programa Zlata bralka, zlati bralec, slikanice za prvošolce in knjige za zlate bralce.

DRUGE DRŽAVE

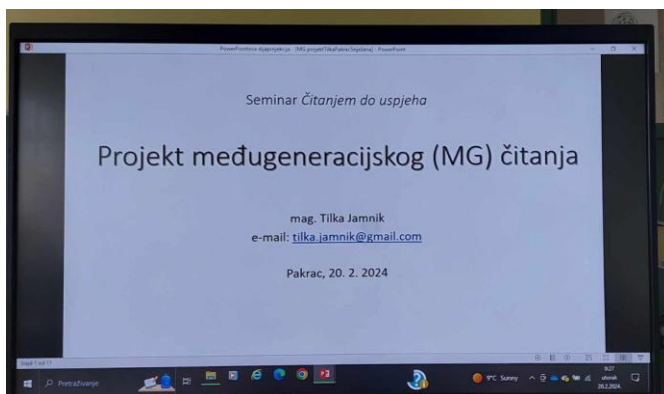
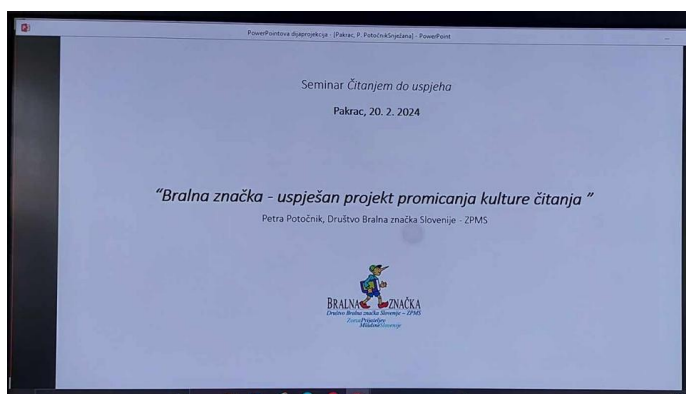
- knjige (ok. 50 enot) in posamezna bralna gradiva za potrebe mentorjev

MEDNARODNO POVEZOVANJE IN SODELOVANJE

SEMINAR ČITANJEM DO USPJEHA 20. in 21. februar (Pakrac, Hrvaška)

Leta 2023 nas je kontaktirala Sanja Delač, ravnateljica Osnovne šole braće Radića iz Pakraca (Hrvaška), in nas povabila k pripravi dvodnevne seminarja *Čitanjem do uspeha* v sklopu Erasmus+ projekta. Ker smo vedno pripravljeni na nove izzive, smo vabilo z veseljem sprejeli. Seminar je potekal **20. in 21. februarja 2024** na Osnovni šoli v Pakracu.

Prvi dan seminarja je Petra Potočnik predstavila gibanje Bralna značka, njene pomembne projekte in dosežke, Tilka Jamnik pa projekt Medgeneracijsko branje.

V drugem delu je Tilka Jamnik izvedla bralno delavnico z učitelji razrednega pouka ter hrvaškega in angleškega jezika.

Drugi dan seminarja sta Aksinja Kermauner in Izidora Kazić govorili o težavah z branjem, posebnih potrebah, posebnih knjigah ter lahkem branju. Pokazali sta tudi kamišibaj, bralno škatlo ter knjige in igrače, s katerimi se učijo slepi in slabovidni.

Barbara Hanuš je izvedla delavnico z učenci 1. triletja.

KONFERENCA WE LOVE READING / AMIAMO LEGGERE

10. april (Bologna, Italija)

Program in gradiva, predstavljena na konferenci (govori, PPT predstavitve, povzetki ...), so dostopni [TUKAJ](#).

[GALERIJA](#)

10. aprila 2024 smo v okviru častnega gostovanja Slovenije na Sejmu otroških knjig v Bologni sodelavci s področja bralne kulture v knjižnici Salaborsa (Biblioteca Salaborsa) pripravili konferenco z naslovom We love reading.

Celodnevno strokovno dogajanje je predstavljalo raznolike slovenske programe, prakse, izkušnje ... s področja razvijanja bralne kulture za otroke in mlade, ki jih je mogoče prenesti tudi v širši mednarodni prostor. Vsebina je nastala na podlagi publikacije [Slovenia Loves Reading](#).

Konferenca je potekala v organizaciji Javne agencije za knjigo, izvedbo je prevzelo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, vsebino pa sta pripravili Slovenska sekcija IBBY in Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS. Pri strokovni pripravi so sodelovali Društvo slovenskih literarnih kritikov, Pionirska - center za mladinsko književnost in knjižničarstvo (Mestna knjižnica Ljubljana), Bralno društvo Slovenije, revija Otrok in knjiga (Mariborska knjižnica), Sekcija za mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Zbrane so uvodoma pozdravile direktorica bolonjskega knjižnega sejma **Elena Pasoli**, koordinatorica priprav za IBBY kongres v Trstu **Elisabetta Lippolis**, predsednica IBBY **Sylvia Vardell**, prebrali pa smo tudi pozdrave **Mariete Tzvetkove**, predsednice FELE (Federation of European Literacy Associations), ki se dogodka ni mogla udeležiti.

Konferenco je odprla direktorica JAK RS **Katja Stergar**.

Sledila so plenarna predavanja predsednika Bralne značke **Marka Kravosa**, podpredsednice Bralne značke in Slovenske sekcije IBBY **Tilke Jamnik** ter **Miha Kovača**. Te je kasneje s pregledom slovenske založniške krajine mladinskih knjig zaokrožila **Gaja Kos**. **Petra Potočnik**, **Jerneja Černilogar** in **Andreja Erdlen** so v drugem sklopu predstavile tri tradicionalne podporne stebre razvoja bralne kulture za otroke in mlade v Sloveniji (Bralno značko, programe in projekte Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo ter strokovno revijo *Otrok in knjiga*). Živahno in spodbudno področje v Sloveniji pa so v nadaljevanju razpirale še okrogle mize. Omizje o podpornem okolju knjižnične mreže je moderirala **Sabina Fras Popović**; o živahni podpori branju, ki jo nudi raznolika slovenska medijska krajina, se je s sogovorniki pogovarjala **Veronika Rot Gabrovec**; **Niko Pušlar** in njene gostje pa je zanimalo spodbujanje branja pri najstnikih.

Konferenco je zaključila okrogla miza **Tine Bilban**, ki je na pogovor povabila slovenske nominirance za častno listo IBBY 2024 ter Andersenovo nagrado 2024: Petra Svetino, Damijana Stepančiča, Anjo Štefan, Mašo P. Žmitek in Matejo Seliškar Kenda. Slovenskim ustvarjalcem se je na veliko veselje gostiteljev in slušateljev ob zaključku pridružil še belgijski pisatelj **Bart Moeyaert**, ki je bil letos med finalisti za Andersenovo nagrado – Mateja Seliškar Kenda se je na častno listo IBBY 2024 uvrstila s prevodom njegovega dela *Bratje*.

Konferenca je povezala strokovno publiko z različnih koncev sveta, slušateljem iz Italije so se pridružili gostje iz Bolgarije, Slovaške, Švedske, Švice, Armenije, Gane, Indije, Kitajske, Koreje, Mehike, Mongolije, ZDA ...

Organizatorica konference: Javna agencija za knjigo RS.

STROKOVNA ESKURZIJA V BOLOGNO

9., 10. in 11. april

V času knjižnega sejma v Bologni, smo organizirali **strokovno ekskurzijo**, ki je združilo skoraj 100 strokovnih sodelavcev: mentorice in mentorje Bralne značke, knjižničarke in knjižničarje osnovnih ter srednjih šol, sodelavke in sodelavce s področja založništva, ustvarjalke in ustvarjalce s področja (mladinske) književnosti, sodelujoče na konferenci ter članice in člane Programskega odbora Bralne značke.

23. EVROPSKA KONFERENCA O BRALNI PISMENOSTI

23. do 26. junij (Chania, Grčija)

Konec junija 2024 se je v Grčiji (Chania, Kreta) odvijala **23. Evropska konferenca o bralni pismenosti**. Konference se je udeležila številčna slovenska delegacija.

V imenu Bralne značke sta se konference udeležili **Petra Potočnik**, ki je predstavila gibanje Bralna značka, ter **Tilka Jamnik**, ki je predstavila projekt Medgeneracijsko branje.

S svojimi predstavitvami so sodelovale tudi članice Programskega odbora Bralne značke **Metka Kostanjevec** (s sodelavko Sanjo Šabeder Jauševac), **Veronika Rot Gabrovec** (skupaj z Ano Vogrinčič Čepič) ter **Tatjana Vučajnk**.

Dan pred začetkom 23. Evropske konference o bralni pismenosti v Chanii (Grčija) smo se člani FELE (Federation of European Literacy Associations) zbrali še na rednem Zboru članov. Ocenili smo delo preteklega leta in pripravili načrte za prihodnost.

Na zaključni slovesnosti je Petra Potočnik vse prisotne povabila na **24. Evropsko konferenco**, ki bo leta 2026 potekala v Ljubljani!

Glavna organizatorja konference sta FELE (Federation of European Literacy Associations) in Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS v partnerstvu z Bralnim društvom Slovenije ter ostalimi sodelavci s področja Bralne kulture.

24. Evropska konferenca
o bralni pismenosti in bralni kulturi
Ljubljana, 6.-8. julij 2026

Pismenost. Vrata v boljši svet / Literacy. The Door To a Better World

Obravnavani tematski sklopi:

1. Pismenost v zgodnjem otroštvu in družinska pismenost
2. Pismenost mladostnikov in mladih odraslih
3. Vseživljenjski razvoj zmožnosti na področju pismenosti
4. Digitalna pismenost in umetna inteligenca
5. Bralna okolja - Prostor branja
6. Vključujoče prakse na področju pismenosti

Uradna spletna stran konference: <https://www.literacyeurope.org/ljubljana-2026/>

Spletna stran Bralne značke: <https://www.bralnaznacka.si/sl/konferenca-fela-2026/>

Uradni e-naslov konference: FELAconference2026slovenia@gmail.com

39. IBBY KONGRES

30. avgust do 1. september (Trst, Italija)

Na 39. IBBY kongresu so Bralno značko zastopale **Tilka Jamnik**, **Gaja Kos** in **Petra Potočnik** (sofinanciranje Javna agencija za knjigo RS).

Od članov Programskega odbora sta na kongresu sodelovali tudi **Veronika Rot Gabrovec** in **Tatjana Vučajnk**. **Marko Kravos** se je kongresa udeležil kot poseben gost - vabljen je bil na predvečer in prvi dan kongresa (slavnostna otvoritev in večerni sprejem).

BEREMO SKUPAJ (Nacionalni mesec skupnega branja 2024)

Nacionalni mesec skupnega branja – NMSB 2024, ki ga organiziramo Bralno društvo Slovenije, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS, Društvo slovenskih pisateljev, Mariborska knjižnica, Mestna knjižnica Kranj in Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenska sekcija IBBY, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije, Zveza splošnih knjižnic Slovenije skupaj s partnerji in podporniki, je potekal med 8. septembrom (mednarodni dan pismenosti) in 7. oktobrom (do Tedna otroka®) pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

NMSB 2024 je posebno pozornost namenjal **BRANJU V JAVNEM PROSTORU**.

SPLETNI DOGODKOVNIK

NMSB ter Beremo skupaj sta tesno povezana s spletnim dogodkovnikom <https://nmsb.pismen.si/dogodki/seznam/>. S pomočjo tega spletnega orodja ustanove, ki na različne načine skrbijo za bralno kulturo in bralno pismenost, o svojih dogodkih obveščajo javnost. Konec leta 2024 je bilo v spletnem dogodkovniku zabeleženih 637 dogodkov in 166 izvajalcev.

pobudniki NMSB

partnerji in sofinancerji NMSB 2024

Medijski partnerji

Podporniki

častni pokrovitelj NMSB 2024

URADNI ZAČETEK NMSB

Uradno se Nacionalni mesec skupnega branja vsako leto začne 8. septembra, na mednarodni dan pismenosti.

Leta 2024 je bilo slavnostno odprtje 9. septembra, na posvetu Bralnega društva Slovenije *Humor rešuje človeka*.

Na uvodnem delu so svoje misli o pomenu bralne pismenosti in bralne kulture strnili mag. Savina Zwitter, predsednica Bralnega društva Slovenije, **Marko Kravos**, predsednik Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, in dr. Vinko Logaj, direktor Zavoda za šolstvo RS.

BEREMO SKUPAJ

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS vsako leto podpre NMSB z javno medijsko in plakatno komunikacijsko akcijo Beremo skupaj (finančno jo podpira Javna agencija za knjigo).

VIZUALNA PODOBA AKCIJE

Ilustracijo na plakatu Beremo skupaj 2024 je ustvarila Suzi Bricelj za slikanico *O kraljeviču, ki ni maral brati* avtorice Nine Mav Hrovat (Mladinska knjiga založba, 2021).

Plakate smo natisnili v nakladi **6000 izvodov**. Razdelili smo jih sodelujočim ministrstvom ter drugim soorganizatorjem, pobudnikom in sofinancerjem, osnovnim šolam (tudi podružnicam), vrtcem (vključno z enotami), srednjim šolam, dijaškim domovom, splošnim knjižnicam (tudi vsem enotam), šolam in vrtcem v slovenskem zamejskem in zdromskem prostoru, društvom in zvezam prijateljev mladine, nekaterim knjigarnam, založbam, centrom za socialno delo, VDC-jem ... Plakate smo razdelili tudi med širšo (odraslo) publiko (različna strokovna usposabljanja, posvet Humor rešuje življenje, Kulturni bazar, SKS ...).

Spletne rešitve z vizualno podobo projekta so še vedno dostopne na spletišču <https://nmsb.pismen.si>: manjši plakati, zgibanke in plakati po meri, na katere lahko uporabniki vnesejo poljubno besedilo, si naložijo pasice za Facebook, Instagram in ostala socialna omrežja. Za promocijske namene smo pripravili tudi zastavice.

Ponovno smo pripravili ulično plakatiranje po vsej Sloveniji, in sicer na 400 plakatnih mestih Europlakata.

SPLETNA STRAN

Spletna stran BZ je bila pripravljena leta 2017, na t. i. »responsive« način, kar pomeni, da je stran samo ena, a se prilagaja vsem napravam (računalniki, tablice, mobilne naprave). Pri zasnovi je bilo še posebej pomembno, da lahko vsebine urejamo sami preko varnega vmesnika, ki omogoča tudi nadgradnjo (tako v smislu verzije vmesnika kot tudi nadgradnje same strani).

Posebno mesto na spletni strani ima **Priporočilnica**. V letu 2024: **32 novih predstavitev sodobne mladinske produkcije**, vse je pripravila T. Jamnik.

V preteklem letu smo spletno stran vzdrževali in jo vsebinsko sproti posodabljali ter zagotavljali delovanje FB profila in Instagrama.

RAZDELITEV KNJIG

Pri vseh programih, projektih, akcijah (Zlata bralka, zlati bralec: devetošolci in prvošolci, programi za zamejce in zdomce, Medgeneracijsko branje, izobraževanja mentorjev in posamezne ustanove) smo leta 2024 razdelili okrog **35.000 knjig**.

ANALIZA ANKETNIH VPRAŠALNIKOV

Študenta Jaš Onič in Katarina Verbič sta pripravila temeljito **analizo izbranih podatkov anketnih vprašalnikov** Bralne značke.

Analizo sta predstavila na sestanku Programskega odbora 13. decembra 2024.

VIRI FINANCIRANJA 2024

JAVNI VIRI

JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT (ZRSŠ)

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

DRUGI VIRI (SPONZORJI, DONATORJI)

TELEKOM SLOVENIJE

HOFER

ELEKTRO LJUBLJANA

SVIZ SLOVENIJE

CEEREF

KRKA

MIŠ ZALOŽBA

ZALOŽBA ZALA

ZALOŽBA MALINC

ZALOŽBA HART

ZALOŽBA PIVEC

IMP PUMPS

SAX KONSTRUKCIJE

SKITTI

SEYFOR

BOSCAROL

AKRAPOVIČ

DEWESOFT

Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS je član Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Besedna zveza Bralna značka® je registrirana blagovna znamka Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Gibanje *Bralna značka* je vpisano v Register nesnovne kulturne dediščine pod oznako 2-00069.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je član Slovenske sekcije IBBY.

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je član FELE (Federation of European Literacy Associations).

*Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®*

ČLANI ODBOROV BRALNE ZNAČKE

29. februarja 2024 smo izvedli 22. redni Zbor članov Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS.

Na Zboru smo za predsednika ponovno izvolili pesnika, pisatelja, dramatika, prevajalca **Marka Kravosa**.

Predsednik: Marko Kravos

Podpredsednika: mag. Tilka Jamnik, Slavko Pregl

Generalna sekretarka: Manca Perko

Upravni odbor: mag. Tilka Jamnik, Slavko Pregl, Kristina Picco, Manca Perko

Nadzorni odbor: Uroš Brezovšek, Igor Longyka, Miha Mohor

Programski odbor: Andreja Duhovnik – Antoni, Boštjan Gorenc, Boštjan Gorenšek, Tjaša Klemenčič, Gaja Kos, Metka Kostanjevec, Petra Potočnik, Veronika Rot Gabrovec, Primož Suhodolčan, Peter Svetina, Sanja Širec, Darka Tancer-Kajnih, Rajko Tekalec, Janja Vidmar, Tatjana Vučajnk, Olga Tavčar

Častni člani: Berta Golob, Meta Grosman, Margareta Jukič, Marjana Kobe (†), Darja Kramberger (†), Neža Maurer, Tone Partljič, Vladimira Škof, Jože Zupan

DOGODKI IN SODELOVANJA

TRADICIONALNO POVEZOVANJE ORGANIZACIJ, KI NA SLOVENSKEM SKRBIMO
ZA SPODBUJANJE BRALNE KULTURE OTROK IN MLADIH:
Slovenska sekcija IBBY, Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, revija Otrok in knjiga ter
Sekcija za otroško in mladinsko književnost pri DSP

SKUPNA PRIREDITEV OB 2. APRILU – MEDNARODNEM DNEVU KNJIG ZA OTROKE 23. april, Kinodvor

Letošnji 2. april - mednarodni dan knjig za otroke smo praznovali v Kinodvoru. Po pozdravnih nagovorih smo si ogledali **film o Jelli Lepman**, ustanoviteljici mednarodne mladinske knjižnice v Münchnu, IBBY - Mednarodne zveze za mladinsko književnost ter pobudnica Andersenove nagrade za mladinsko književnost. Uvod v film je pripravila poznavalka Jelle Lepman Darka Tancer-Kajnih. Dogodek smo tradicionalno pripravili Slovenska sekcija IBBY, revija Otrok in Knjiga (Mariborska knjižnica) in Društvo slovenskih pisateljev, sekcija za mladinsko književnost, in Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS.

SKUPNA PRIREDITEV V OKVIRU SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA

Na krilih besed

29. november, Glavni oder na Slovenskem knjižnem sejmu

Prireditev že tradicionalno prirejamo Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, revija Otrok in knjiga (Mariborska knjižnica), Mladinska sekcija Društva slovenskih pisateljev ter Slovenska sekcija IBBY.

Petnajstič zapored so bili izbrani prejemniki nagrade in priznanj Slovenske sekcije IBBY. Nagrada in priznanja se podeljujejo za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja.

Ponosni smo, da je žirija letos **nagrado** podelila **Igorju Longyki**, našemu neutrudljivemu sodelavcu, bivšemu predsedniku ter dolgoletnemu članu Programskega odbora Društva Bralna značka Slovenije - ZPMS.

Priznanja pa so prejeli:

- Marta Grkman Repolusk
- Metka Kostanjevec (tudi članica Programskega odbora Bralne značke)
- Miš založba za festival Bralnice pod Slamnikom

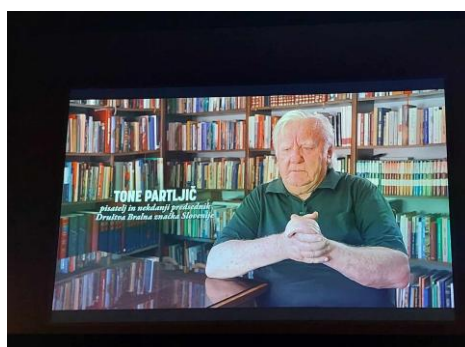
Obrazložitve so dostopne na spletni strani [Slovenske sekcije IBBY](#).

Prireditev je povezoval Boštjan Gorenc.

PRIJATELJI MLADIH – 70 LET ZPMS

29. 2. 2024 se je del ekipe Bralne značke udeležil premiere dokumentarnega filma Prijatelji mladih - 70 let ZPMS. Dokumentarni film je zgovoren prikaz delovanja sedmih desetletij Zveze prijateljev mladine Slovenije, katere član je tudi naše Društvo.

KULTURNI BAZAR 20. marec, Cankarjev dom

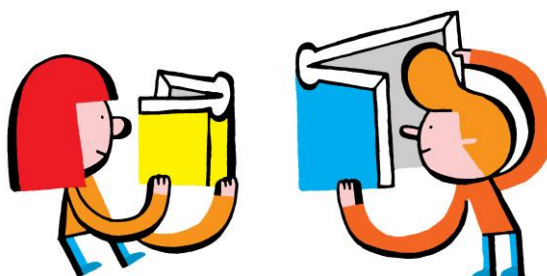
Razstavni prostor bralne kulture je bil množično obiskan.

V okviru Kulturnega bazarja se je odvila tudi okrogla miza Medgeneracijsko branje. **Pogovor je vodila vodja projekta Tilka Jamnik.** Kot gostje so sodelovale Tjaša Urankar, Javna agencija za knjigo RS; Andreja Meziniec, Nacionalni inštitut za javno zdravje - NIJZ; Tina Pajnik, OŠ Vide Pregarc Ljubljana; Vida Tivadar, OŠ Cvetka Golarja Ljutomer ter Vanja Kačič in Vesna Junger, POŠ Kotlje.

3. junija smo se udeležili strokovnega posveta za koordinatorje kulturnoumetnostne vzgoje *Potenciali povezovanja*, ki v okviru Kulturnega bazarja poteka v Cankarjevem domu. Posvet je namenjen predstavitvam kulturnovzgojnih projektov in dejavnosti, ki povezujejo različna umetnostna in kulturna področja.

Ilustracija: Ivan Mitrevski

BRALNA ZNAČKA IN SLOVENSKE GAZELE

Sodelovanje Bralne značke in podjetniških gazel je v letu 2024 obrodilo sadove. Gazele so se odločile za podporo v obliki obiska avtorjev in nakupa knjig za šolo po njihovem izboru (Sax konstrukcije s Špelo Frlic na OŠ Škofja Loka-Mesto; Skitti z Žigom X. Gombačem na OŠ Izlake), Seyfor je daroval 9 celoletnih naročnin na reviji Ciciban/Cicido; zlata gazela IMP Pumps pa je bralni znački namenila velikodušno donacijo za podprtje programov in delovanja Bralne značke.

Na povabilo Družbe medijskih vsebin Dnevnik se je 21. oktobra 2024 Bralna značka že drugič predstavila na letošnji razglasitvi slovenske gazele (izbor najboljših hitro rastočih, inovativnih, trajnostnih podjetij) in gazele povabila k sodelovanju pri promociji in širjenju ljubezni do branja.

DELAVNICE V MINICITYJU

S podjetjem HOFER smo v Minicityju pripravili dve delavnici: – 21. 4. 2024 z Ivanom Mitrevskim in 16. 11. 2024 z Ido Mlakar Črnič.

BRANJE NAJ BO DOSTOPNO VSEM OTROKOM NAROČNINE NA REVJI CICIBAN IN CICIDO

Tovarna zdravil Krka, d. d., Novo mesto, je akcijo podprla s sponzorstvom pri projektu »Bogatenje knjižnih polic – naročnine na reviji Cicido ali Ciciban«. V letu 2024 se je v projekt vključila tudi podjetniška gazela Seyfor d.o.o.

S pomočjo Zveze prijateljev mladine Slovenije ter njenih zvez in društev prijateljev mladine s statusom humanitarne organizacije smo v šolskem letu 2023/2024 omogočili 59 otrokom iz socialno šibkih družin brezplačno prejemanje revij Cicido ali Ciciban. Naročnine za reviji Cicido in Ciciban so prejemnikom razdelili društva in zveze prijateljev mladine s humanitarnim statusom: MDPM Ajdovščina, MDPM za Goriško, ZPM Idrija, ZPM Krško, DPM Maribor, DPM Metlika, Dobrodelno društvo Pomagajmo odprtih src Murska Sobota, DPM Mojca Novo mesto in MZPM Velenje.

10 LET ODDELKA ZA MLADE BRALCE 14. februar

Čestitamo za prvih deset let Oddelka za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice v Trstu! Praznovati je pomagal tudi naš predsednik Marko Kravos.

GALERIJA JOŽETA ZUPANA

6. junij

Po sklepu Občinskega sveta Občine Šentrupert so galerijo v OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert poimenovali po prof. Jožetu Zupanu, dolgoletnemu ravnatelju šole, častnem občanu Občine Šentrupert, častnemu članu Bralne značke ter v času od novembra 1979 do novembra 1983 tudi njenemu predsedniku. Slavnostno poimenovanje je potekalo v sklopu Dobrodelnega šolskega koncerta.

OBISK KITAJSKE DELEGACIJE

28. avgust

Dan pred odhodom na IBBY kongres smo se v Ljubljani družili z **delegacijo kitajskih založnikov, avtorjev in strokovnjakov s področja mladinske književnosti**. Obiskali so nas na poti na 39. IBBY kongres v Trstu. Tina Bilban (Slovenska sekcija IBBY) je predstavila publikacijo Slovenia Loves Reading, o svojih programih pa smo spregovorili tudi sami - Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, Bralno društvo Slovenije, Društvo slovenskih literarnih kritikov, Društvo slovenskega stripa Packa. Maša P. Žmitek in Maja Poljanc sta predstavili Center Ilustracije, Tina Popovič pa tudi dejavnosti Ljubljane, Unescovega mesta literature. Po kratkem pogovoru s Petrom Svetino in Anjo Štefan, ki ga je vodil Andrej Hočevar, je kitajska delegacija na koncu obiskala še Društvo slovenskih pisateljev, kjer so se seznanili še z Mladinsko sekcijo DSP (Majda Koren) in Društvom slovenskih književnih prevajalcev (Mateja Seliškar Kenda). Naslednji dan je Javna agencija za knjigo organizirala še B2B srečanje s slovenskimi založniki.

IZLET 2. september

Dan po zaključku kongresa (2. september) smo skupaj s Slovensko sekcijo IBBY in Mladinsko sekcijo pri Društvu slovenskih pisateljev ter s pomočjo Javne agencije za knjigo organizirali **kulturno obarvan izlet**, ki se ga je udeležilo okoli 30 udeležencev iz celega sveta.

Prva postojanka izleta je bil Devin. Na sedežu Devinskih zborov nas je sprejela članica Programskega odbora Bralne značke Olga Tavčar.

Tam sta **Marko Kravos** in ilustrator **Jurij Devetak** predstavila strip Deva iz Devina. Udeleženci so si ogledali tudi Devinski grad.

Iz Devina smo se premaknili v Novo Gorico (Frančiškanski samostan Kostanjevica pri Novi Gorici). Ogledali smo grobnico Bourbonov in Škrabčevo knjižnico. V samostanu so **Nataša Konc Lorenzutti**, **Anja Štefan** in **Mateja Gomboc** pripravile kratek kulturni program.

Pot smo nadaljevali proti Štanjelu. Po ogledu kraja sta **Špela Frlic** in **Boštjan Gorenc - Pižama** za udeležence izleta pripravila kratek pripovedovalski nastop.

Nato smo odhiteli še v Trst na otvoritev razstave Slovenska ilustracija, ki je bila v Slovenskem stalnem gledališču Trst. Eden od govorcev na slavnostni otvoritvi je bil tudi Marko Kravos, predsednik Bralne značke.

59. SEMINAR ZA VZGOJITELJE, UČITELJE IN PROFESORJE ŠOL S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM NA TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM TER DVOJEZIČNE ŠOLE V ŠPETRU NA VIDEMSKEM 10. september

Na povabilo Lare Pižent (višje svetovalke za slovenske šole v Italiji, ZRSŠ) smo sodelovali na 59. seminarju za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem ter dvojezične šole v Špetru na Videmskem. Na Opčinah in Gorici smo novo sezono Bralne značke predstavile Manca Perko, Petra Potočnik ter Olga Tavčar, mag. Tilka Jamnik pa je predstavila knjižne novosti s področja otroških in mladinskih knjig.

sodelovali na 59. seminarju za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem ter dvojezične šole v Špetru na Videmskem. Na Opčinah in Gorici smo novo sezono Bralne značke predstavile Manca Perko, Petra Potočnik ter Olga Tavčar, mag. Tilka Jamnik pa je predstavila knjižne novosti s področja otroških in mladinskih knjig.

Seminar je potekal v organizaciji Zavoda Republike Slovenije za šolstvo v sodelovanju z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, ter Deželnim šolskim uradom za Furlanijo - Julijsko Krajino.

1. FESTIVAL IZVIRNE SLOVENSKE SLIKANICE

22. oktober

Na rojstni dan Kristine Brenkove smo se v TVD Partizan v Ribnici družili s pisateljem Slavkom Preglom in ilustratorko Anko Kočevnar. Dogodek se je odvijal v okviru 1. Festivala izvirne slovenske slikanice, ki poteka v organizaciji Mladinske knjige, povezovala pa ga je Tjaša Koprivec Vuga.

Kot soorganizatorica je Bralna značka pri organizaciji dogodka sodelovala s podporo dolgoletne mentorice Bralne značke Majde Ilc Hussein (OŠ Franceta Prešerna Ribnica).

S KNJIGO V SVET

5. in 6. november

5. novembra smo se družili v **Slovenski študijski knjižnici v Celovcu**. Sodelovali smo na Izobraževanju za dvojezične učiteljice in učitelje *S knjigo v svet*. Udeležence je pozdravil predsednik Bralne značke Marko Kravos, Tilka Jamnik je predstavila novejšo kakovostne otroške in mladinske knjige ter izvedla kratko delavnico s slikanico *Protideževna juha*, Manca Perko in Petra Potočnik sta predstavili delo Bralne značke, Tatjana Vučajnk je govorila o branju literarnih besedil z učenkami in učenci z malo znanja slovenščine, Dragana Laketić pa o projektih, ki jih izvajajo v Slovenski študijski knjižnici.

Dogodek je potekal v organizaciji Alpsko-jadranske univerze v Celovcu in Inštituta za slavistiko na celovski univerzi.

6. novembra je **Marko Kravos** gostoval na **Zvezni gimnaziji in zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu**. Z učenci je izvedel dve literarni srečanja. Predstavil jim je stripovsko pripoved Deva iz Devina in mitološko pripoved Zlatorog.

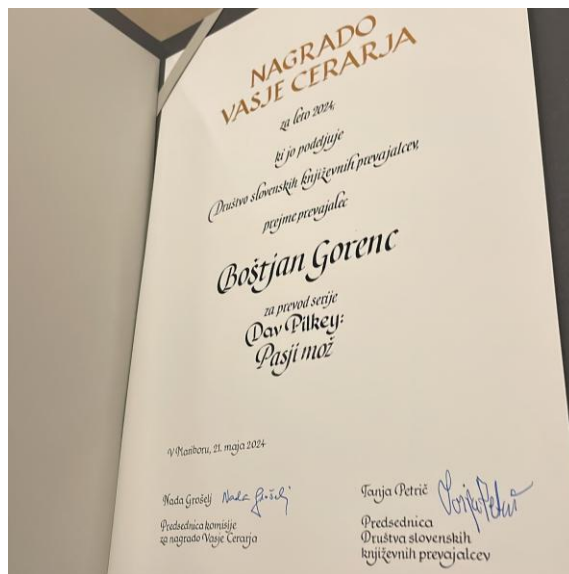

ČESTITAMO

Člana Programskega odbora Bralne značke **Boštjan Gorenc** in **Metka Kostanjevec** sta 21. maja 2024 prejela nagradi.

Boštjan Gorenc nagrado Vasje Cerarja, ki jo podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev, za prevod serije Pasji mož, **Metka Kostanjevec** pa nagrado sončnica na rami, ki jo podeljuje založba Sodobnost international, za spodbujanje veselja do branja.

RADIJSKE IN TV ODDAJE

[DRUŽINA ŠANTEL, MED SLIKARSTVOM IN GLASBO](#): Dokumentarni film o družini Šantel (sodeloval Igor Longyka)

[RAZKOŠJE V GLAVI](#): Pogovor z Igorjem Longyko

ODDAJA HUDO!: [Ali sploh še beremo in zakaj?](#); Mladi o branju

ODDAJA HUDO!: [Z Bralno značko že 64. s knjigo v svet](#)

TORKOV KVIZ: [Bralna značka, slovenska nesnovna kulturna dediščina](#) (gost Manca Perko)

[MAJSKI KNJIGOMAT](#): od 6.10 minute naprej pogovor z zlatimi bralci z OŠ Fram ter mentoricama Simono Napast in Metko Kostanjevec

Poročilo pripravila strokovna služba Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, uredila Petra Potočnik

Jezikovni pregled: Darka Tancer-Kajnih

Ljubljana, 10. marec 2025

Foto: Arhiv Bralne značke

Program 2024 so soustvarjali člani Odborov Bralne značke s člani in mentorji branja v slovenskem kulturnem prostoru.

